Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

IDUN

VÅRA GÄSTER FRÅN SIAM:

Prinsessan Purachatra
av Kambaeng Bejra
och hennes dotter
Prinsessan
Mayurachatra

LÄS I DETTA N:R

DEN FARLIGA LEKSAKEN
av
Elisif Théel
=|=
LEDER KÄRLEKEN RÄTT ELLER VILSE?
av
Frida Steenhoff
=|=
Svenskbybornas gåva till oss
av
Ola Vinberg
=|=
Värmlandsgårdarnas trevnad
av
Anna Lindhagen
=|=
VAGABONDES KRÖNIKA
=|=
Nyttig sida Trädgårdssida
m.m.

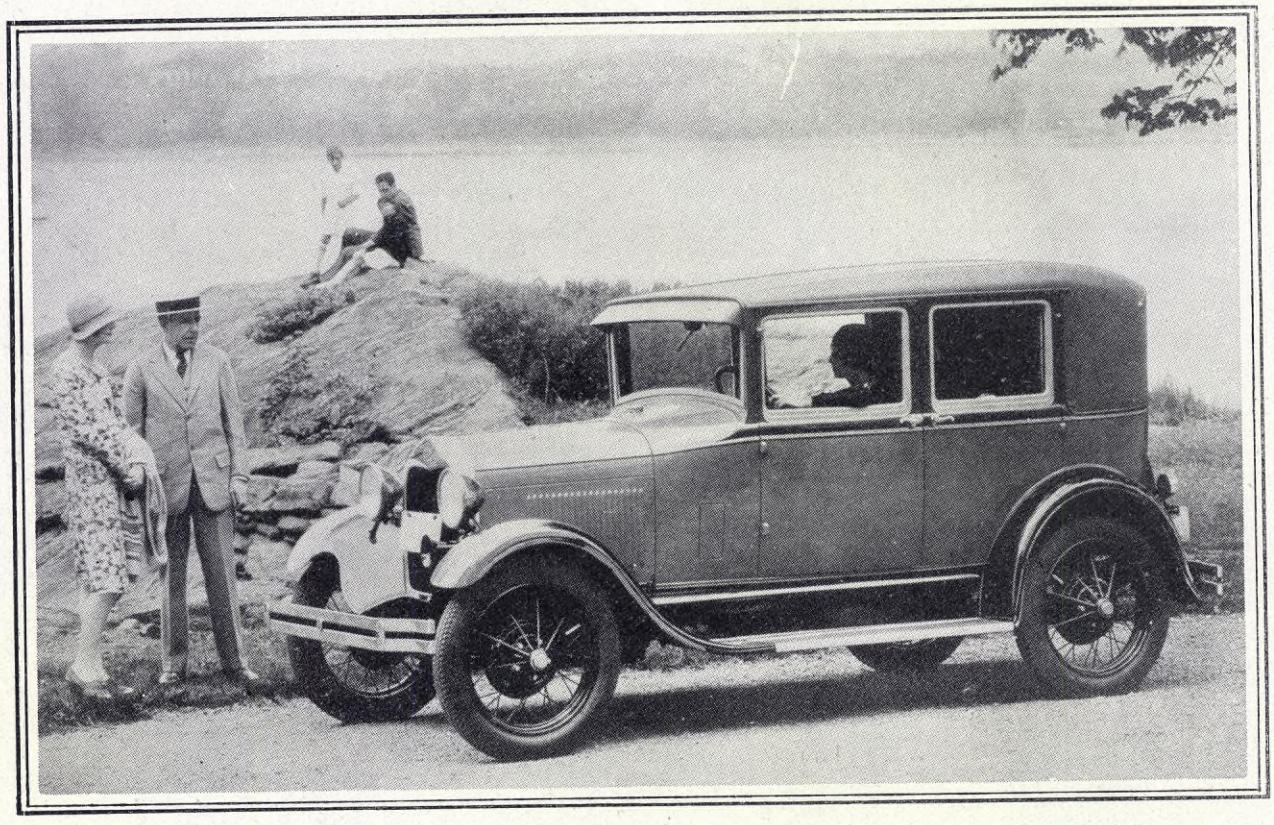

Hela landet står Er öppet

Vilken härlig upplevelse att i sin egen bil kunna besöka de platser, som man länge önskat se. Att få genomkorsa landet efter egen önskan, själv få bestämma väg, tid och hastighet — vart, när och hur — oberoende av tidtabeller och trånga båtar och tåg. Det skänker upptäckarglädjens och frihetens tjusning — motorn spinner, vägen rinner undan och varje krökning av vägen, varje backkrön rullar upp nya vyer för våra tjusta blickar.

Detta efterlängtade mål är icke längre oöverkomligt för någon, tack vare de nya Fordvagnarna. De bära vittnesbörd om Henry Fords ledande princip; att bygga en kvalitetsvagn till ett pris så lågt, att ingen, som har en någorlunda god inkomst, skall behöva avstå från att äga den. Och den gedigna kvaliteten är ej heller begränsad blott till det yttre, utan sträcker sig till varje detalj i vagnen. Den motsvaras också av andra lika förnämliga egenskaper — en smidig styrka för stor hastighet och de brantaste backar, en blixtsnabb acceleration, inbjudande, trivsam komfort. Vad kan Ni mera begära. Alla de egenskaper, som kännetecknа de stora kvalitetsvagnarna, förenat med något dessa icke äga — en enastående låg bensin och oljeförbrukning.

Vänd Eder till närmaste Fordförsäljare och övertyga Er om den nya Fordvagnens överlägsenhet inom sin prisklass — dess behändighet och lättkördhet i trafiken, dess mjuka, smidiga gång även på oländiga vägar och de många nykonstruktioner, som ha gjort Fordvagnarna så uppskattade av bilister både i Sverige och över hela världen.

Priser:

Tudor Sedan Kr. 3.350, Fordor Sedan Kr. 3.750, Roadster Kr. 2.750, Phæton Kr. 2.800, Standard Kupé Kr. 3.575, Special Kupé Kr. 3.350, Sport Kupé 3.575 fob Stockholm, Göteborg, Malmö eller Härnösand.

FORD

FORD MOTOR COMPANY A/B · STOCKHOLM

KRÖNIKA

OM VÅR NÄSTA, EN ARBETSLÖS DAM OCH UNDERKVALIFICERAD KRAFT

HUR MÅNGA AV OSS ÄRO MÄNniskor? Hur många av oss räkna »envar» som sin nästa?

Vi äro svenskar, alla svenskar är vår nästa. Ja, vi få hoppas det, isynnerhet just nu när de troskyldiga gammalsvenskbyborna kommit till oss, som man söker sig till sina närmaste fränder. Men annars, inte är vi precis svenskar? Vi är stockholmare, skåningar, norrlänningar.

Och inte ens det. Vi är högerfolk och liberala och kommunister. Vi är —

Ja, sanningen är, att våran borgmästarinnas pigas nya hatt intresserar oss mer, än händelser som skaka världen. De händelser, som icke skaka oss själva eller vår närmaste omgivning ta vi med stort lugn.

Vi läsa på tidningens löpsedel: Järnvägskatastrof. Och förskräckas. Läsa underrubriken: »snälltåg kolliderar i Uruguay.» Och vi fortsätta som om ingenting hänt. Kanske vi säga: jaså, där. Det är allt.

Nu dra krigsmolnen sig samman i Östern. Ryssland och Kina mobilisera, björnen och draken visa klorna. Det kan bli ungefär vilka som helst internationella komplikationer av bråket därborta, men Europa sover lugnt.

Emellertid ser jag, att representanter för alla religioner — kristendom av skilda slag, judendom, mohammedanism, buddhism, hinduiska kulter och alla andra trossamfund — skola församlas i Genève 1930 för att avhandla världsfreden. Skola samlas för att verka för fred och mot krig. Uppfattande kriget som en kvarleva av primitiv hedendom.

Ack, man måste nog räkna med att dessa förespråkare för universellt broderskap icke skola vinna något gehör. Människor i stora städer och i Grönköping ha mindre intresse för universums angelägenheter än för sista skandalen hos grannas.

Fast kanske ändå! Tolv fattiga hantverkare — eller rättare en fattig timmerman — har ju dock en gång, så otroligt det låter vänt upp och ned på ett världsrike.

*

Ett jättestort scoutläger, med också en hel del svenska deltagare, är, som man vet, just högtidligen invigt i England. General Baden-Powell sade i sitt tal till scouterna: den armé, som här står, är den största armé, som någonsin funnits på en och samma plats. Och om alla scouter i världen slagit läger här, skulle lägret blivit 40 gånger större än det nu är. Men denna armé är icke lik vanliga arméer, som samlas på kommando och undervisas av betalda män, hur man skall döda sin nästa. Nej, denna armé är fredens armé och när den växer upp, hoppas jag, att den skall bidraga till ett bättre samförstånd folken emellan.

När ni växer upp, sade sir Baden-Powell till scouterna, skolen I komma ihåg att de, ni nu träffat, äro edra vänner och behandla dem därefter.

Ack, sir Baden-Powell, vill ni att pojkarna skola kunna leva som ni lär? Om deras lands styrelse en gång dekreterar, att dessa deras vänner skola vara deras fiender och skola behandlas därefter, då måste dessa ungdomar snarast möjligt glömma Era lärdomar, vid risk att annars bli betraktade som mycket dåliga människor och bli behandlade därefter.

*

Det är en del, icke livsdugligt, som krossas under utvecklingens jaggernautshjul.

Hårnålarna, snörliven, hattnålarna, löshåret ligga på sitt yttersta. Och lära näppeligen någonsin ta sig upp mera.

Och otacksam, som världen är, är det ingen som sörjer de gamla trotjänarna. Man skrattar åt dem och går vidare.

Det är inte bara hårnålar och snörliv, som blivit överflödiga. En verkligt gammal fin dam irrar arbetslös omkring i världen. Ingen behöver henne, ingen tar den minsta notis om henne. Man räknar inte med henne längre, det är som om hon inte fanns.

Och dock var hon en gång en strålande uppenbarelse. Konst, teater, litteratur ansågos onjutbara, där icke hon var med. Ungdomen dyrkade henne, för de vuxna gjorde hon livet lättare och de gamla blevo unga igen, tack vare henne.

Nu ha varken unga eller gamla minsta behov av henne. Icke heller barnen.

Med hennes hjälp blev barnens barkbåtar till ståtliga lyckoskepp, lastade med guld och gotter, nu reda sig barnen fint utan henne och för dem är därför Bremen, det flytande underverket, bara en båt som krossar Atlanten på 4 dagar, 17 timmar och 42 minuter. En rekordhållare. Nästa rekord!

Den stackars Fantasien får inte längre vara med. Kanske man ännu ropar efter henne från några fattiga och gråa hörn, men i den värld, som roar sig, är man inte angelägen om henne.

Man har radierat Niagaras brusande. Så att folk kunde sitta med vykort över vattenfallet i nypan och lyssna till dånet och suset av vattenmassorna. Somliga lyssnare lära ha låtit hushållsassistenten strila vatten på dem ur vattenkannan. Det lär ha varit precis som att stå vid fallen.

Fantasien, stackare, kröp och gömde sig i det mörkaste hörnet.

I det svarta hörn där hon kommer att dölja sig när biokyssarna smaska naturtroget och biorosorna glöda med en, visserligen falsk, men dock färg.

När allting serveras påtagligt realistiskt korrekt precis som det är, i alla tre dimensionerna, då har Fantasien intet annat att göra än ge sig iväg. Till en annan planet. Eftersom inte ens barnen längre vill veta av henne här.

— Inga sagor, sade en liten unge åt mig. Berätta om nå't riktigt. Berätta om bilar.

*

Det talas så mycket om överkvalificerad kraft. Att vi här hemma fordra examina, oftast studentexamen, för de enklaste befattningar. Man måste ha studentexamen — om inte den är en oavvislig fordran så blir den det i konkurrensen — till snart sagt vad som helst. Och dock är kunskap i latin eller högre matematik, i statskunskap och kyrkohistoria tämligen onödiga, då det gäller att stämpla biljetter, sälja frimärken eller excersera beväringar.

Ett yrke kan man då inte, vad boklig lärdom beträffar, kalla överkvalificerat! Eller är det inte säreget, att det allra största antalet av våra kypare och hotellvaktmästare — dessa som mer än de flesta komma i beröring med utlänningar — sakna alla språkkunskaper?

Det är likadant utomlands. Må vara, Men dels händer det, att man utomlands har den turen, att ens modersmål är ett av världsspråken, och dels är det väl ingen ursäkt, att det är lika galet på fler ställen än här.

Ivrar man för att göra ett land till turistland, försöker man att locka hit främlingar, är det allt ens solklara plikt att laga så, att de stackars främlingarna inte få gå i det uppreklamerade turistlandet såsom dövstumma och såsom får utan herde. Utan möjlighet att göra sig förstådda. Ens på »turisthotellen.»

Vagabonde

En gammal kvinnas bön.

Du gjorde ingen strålande bedrift.
Ditt namn skall aldrig präntas skönt i gull,
men när jag ser Dig sitta längtansfull
och stilla läsa i den helga skrift,
böckernas bok, en evig vishets brunn,
då vet jag, att för dessa böners skull,
som stiga från en fattig, föga lärd
och ödmjuk gammal kvinnas mun,
skall Herren skona denna onda värld.

MAGDA BERGQUIST.

Både kameran och filmen bör vara av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar, framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

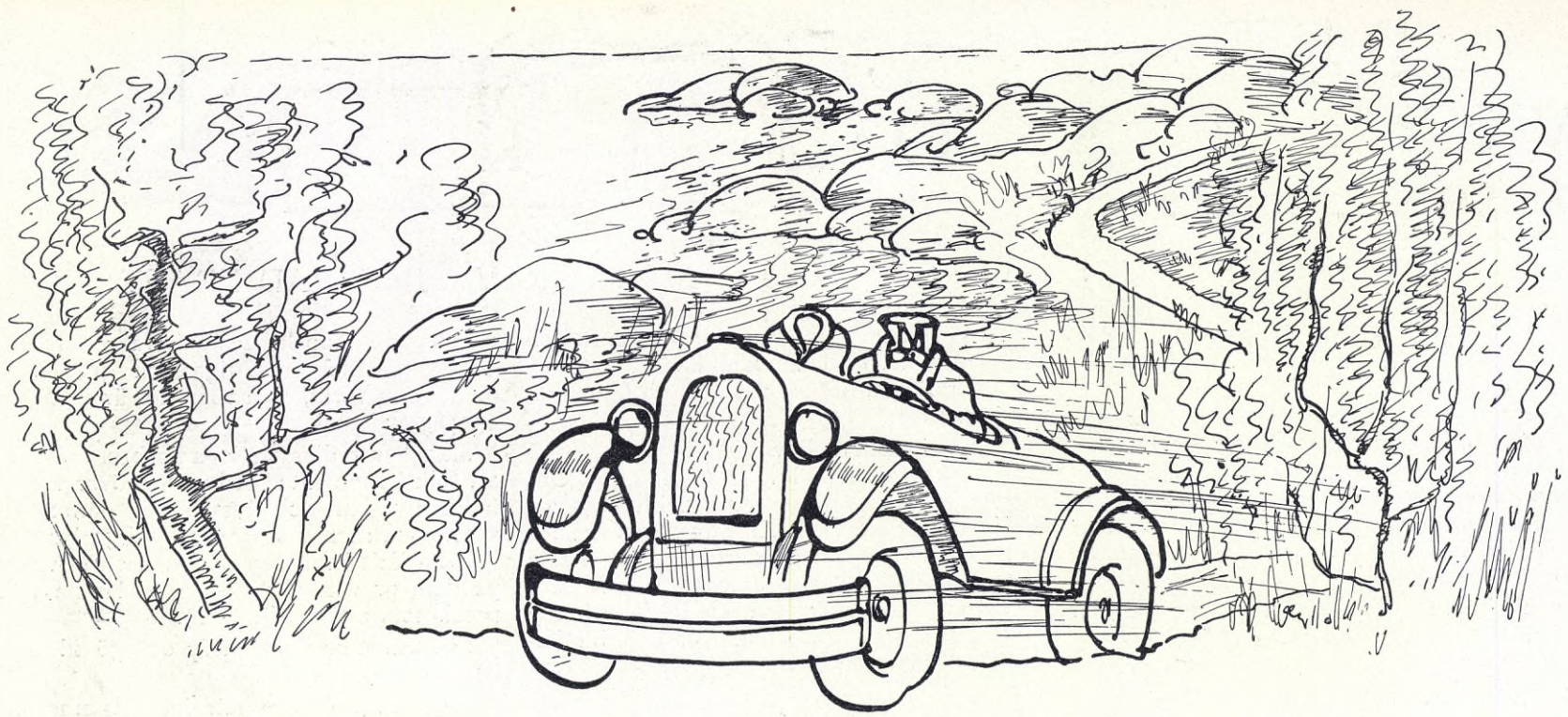

DEN FARLIGA LEKSAKEN

HUR KUNNA VI KVINNOR MOTVERKA BILTERRORN?

Medan starka krafter äro igångsatta bland motormännen själva att stävja "bilismens marodörer" och lagförslag till ny motorlag redan föreligger, fara en del oansvarigt folk alltjämt fram utan hänsyn. Frågan hur bättre trafikkultur skall uppnås är dock icke löst enbart med nya lagar. Den ligger på moralens och uppfostrans plan. Här nedan framhåller fru Elisif Théel några synpunkter för oss kvinnor. Vi ha även här ett stort ansvar. Flera synpunkter på den för oss alla viktiga frågan om folkhyfsning i samfärdseln äro välkomna!

I SOMMARENS LJUVLIGA TID, DÅ alla eljes strängt arbetande människor söka sig någon tids vila och vederkvickelse från jäkt och hets, har man hittills kunnat uppleta någon fridfull vrå dit jordens oro ej i nämnvärd grad trängt fram. Så tycks emellertid ej längre kunna ske; vi leva som bekant i motorernas tidevarv, möjligheten till lätt och rask samfärdsel till lands och sjöss och även genom luften har försatt människosläktet i någon slags yrsel. Man ävlas och tävlas om vilken som skall komma fram fortast, vem som skall slå rekordet i hastighet, även när det icke har någon som helst praktisk betydelse.

Ur sportsynpunkt kan detta måhända vara en bragd, men det gäller väl icke alltid att vinna i en tävlan; den otrevnad och det obehag man bereder sina medmänniskor vid sitt hastiga framvirvlande, den skänker man icke en tanke. Se upp! Ur vägen! här kommer jag, är det ständigt återkommande temat i diverse olika ljudande illvrål; vi andra ha blott att stillatigande finna oss i förhållandena. Särskilt under sommaren blir osäkerheten och otrevnaden på sina håll rent olidlig, då ju var och en som äger eller kan komma åt en bil eller motorcykel tycks utnyttja tiden till att åka ikring och besöka sevärda platser i vårt avlånga land. Man kan därvidlag knappt tala om att *se* och studera, ty det sätt på vilket en del folk färdas fram omöjliggör allt iakttagande; när man kommer till ort och ställe skall en måltid avätas, fordonet ses över, måhända repareras, matas med bensin, man köper på sin höjd några vykort och så är man färdig med platsen och rusar i väg till ett nytt rasteställe; man har nu besökt den och den platsen och uttalar sig med sakkännedom om densamma — ur mat- eller sovsynpunkt.

Låt oss då närmare skärskåda en sådan liten idyll, som vederbörande besökt och som de funnit ej särskilt anmärkningsvärd. Ett drömmande litet fiskläge, vars frid under ett par månader äventyras av en svärm resande, men som sedan återgår till sitt förra tillstånd av fridsam ro. En smal gata, om sommaren ännu trängre, då de små rabatternas stockrosor och riddarsporrar som luta sina huvuden samman över vägen nicka åt varandra som ivriga skvallersystrar; på gatan vistas fridfullt lekande småbarn och kattungar, ja en och annan höna vaktar sin kull kycklingar, ej ens ofredad av badgästerna, som beskedligt gå ur vägen för att ej störa idyllen. Och längst in i viken kyrkan, som står på vakt över alla dem som sova vid dess fot. Här viner stundom stormen och måsarna sjunga klagosång, här skvalpa små stilla vågor vid stranden, med hälsning från fjärran farvatten, här sova sida vid sida engelsman och tysk — de slungades hit tillsammans under den stora ofredens dagar. Här är nu också bäddad den vittberömda målaren, bygdens son och stolthet, hans grav är redd vid sidan av fiskarens och sjökaptenens, traktens långfarande sven. Hit komma nu bilar och cyklar stundom flera dagligen, töff, töff ett illvrål, höns och kattor och barn och gamlingar spridas åt alla håll, svordomar hagla när man skall söka komma om varandra på gatan, till slut parkerar man i en vänlig plantering eller vid kyrkogårdsmuren. Och så börjar rengöring och spolning, man utbyter högljutt åsikter om "en gudaförgäten håla, där det inte ens finns ett ordentligt garage". Måhända de resande stanna en dag eller par, uppbygga alla som vilja lyssna om resans längd, hastigheten, automobilmärket, ringarnas styrka och andra högviktiga och intressanta ting och så har man sett den platsen och den var då ingenting vidare.

Motorcyklarna, ja, de fara ju lyckligtvis ej så väl av att föras fram på oländig mark. Har man som undertecknad sett en ohyfsad yngling köra sin cykel en vägsträcka på en halv kilometers längd, fram och tillbaka över en liten ängsbit, där för tillfället ett halvt tjog koltbarn, ett dussin höns och ett par kattungar lekte i söndagsaftonens frid, då går man hem och önskar andäktigt att den cykeln måtte bli obrukbar för en längre tid framåt.

På sistone tycks flygandet blivit det viktigaste intresset, än så länge kan man i luften gent emot andra människor ej komma stor skada åstad, den tiden kommer väl också en gång. Men nog handskas man alltför lättvindigt med människoliv — ur sportsynpunkt. Det har ju blivit modernt att unga damer skola flyga, miss den och den flög visst till Europa från Amerika, d. v. s. hon låg bekvämt skyddad inne i aeroplanet, föraren skötte arbetet och stod risken. Men två kontinenter avvaktade andlöst resultatet och alla andra meddelanden om den uppseendeväckande händelsen. Tänk hon flög visst för att skaffa litet penningar åt sin mamma. Skulle inte den unga damen kunnat förtjäna dem på ett mindre sensationellt sätt? Tidningarna voro fulla av bilder och feta rubriker om hjältedådet. Med fin stil stod några rader om vår specielle duktige flygare som upprepade gånger med uppenbar fara för sitt liv i storm och köld och dimma fört sjuka människor ifrån obygden ned till platser där de kunnat få skötsel och vård. Kom sedan och säg att vi ha något som helst sinne för proportioner.

Vad är nu att göra åt allt detta. Ja, enligt min mening bör här som i de flesta andra fall reformer ske på upplysningens och uppfostrans väg. Vi måste hos de unga inpränta skillnaden på en skicklig sportsbragd och ett sensationsnummer. Sport är en god sak, den kräver mod, uthållighet och kroppslig och själslig träning, men den är och får icke vara självändamålet och den får icke urarta till sensation. Och vad den vilda och hänsynslösa framfarten på vägar och stigar beträffar så borde vi lära våra ungdomar att lika väl som det är brist på levnadsvett att stoppa kniven i munnen vid bordet eller snyta sig i fingrarna, lika väl visar det brist på god ton att *utan bärande skäl* fara fram som en vilde.

Motortrafiken är avsedd att vara ett nyttigt och lydigt redskap i människans tjänst. Den får icke urarta till att bli ett lössläppt vidunder, som behärskar *oss,* och som då det utnyttjas av människor, som icke lärt behärska sig själva kommer förödelse och alla slags olyckor åstad.

ELISIF THÉEL.

DET VERKLIGA ANSIKTET

LEDER KÄRLEKEN RÄTT ELLER VILSE?

Av

Frida Stéenhoff

Fru Frida Stéenhoff framställer här till vårt begrundande ett problem, som sannerligen inte är lätt att lösa. Vilket är en människas verkliga jag? Är en man sådan en älskande mor eller maka ser honom i sin mest upphöjda kärlek eller som världen ser — och dömer honom?

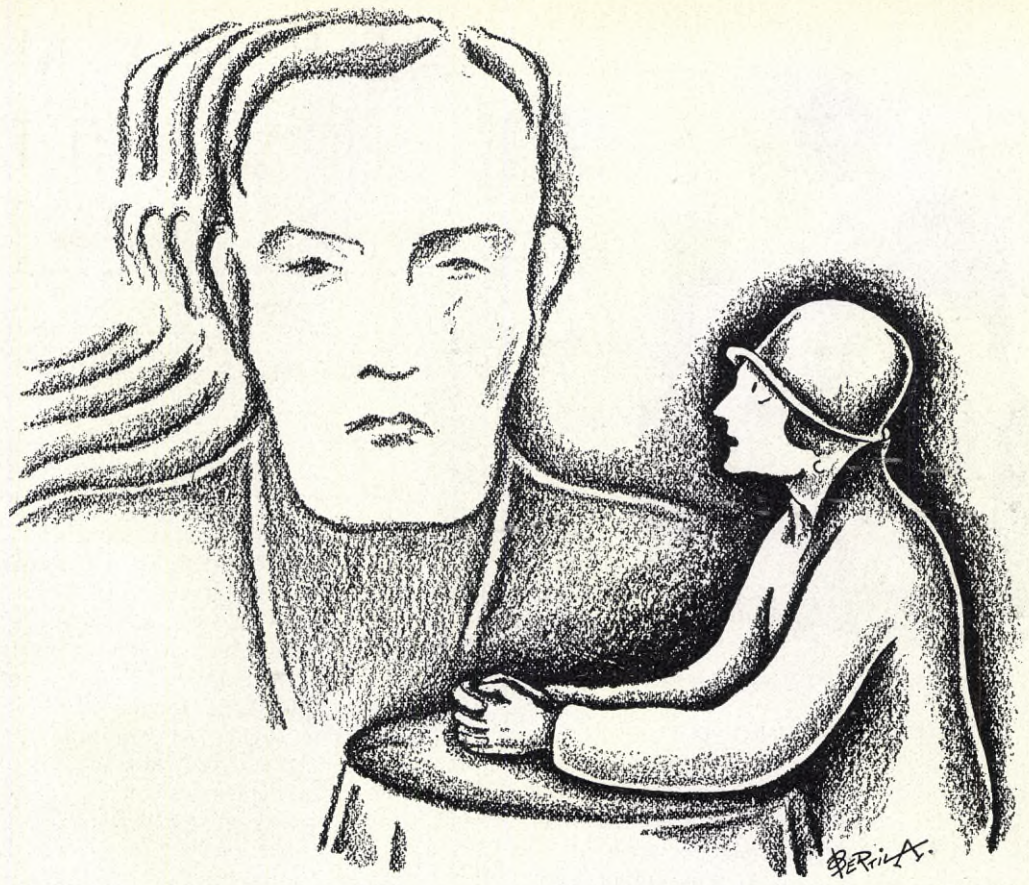

FRU ELNA G. SATT VID RESTAURANGfönstret och såg den livliga trafiken draga förbi på Stureplan. Men hennes blick följde den icke med likgiltig passivitet utan ivrigt forskande. Det såg ut som om hon velat välja ut ett ansikte bland de många, som döko upp och försvunno i mängden.

Det var ett manligt ansikte, hon sökte, men alls inte av någon längtan för egen del. Anledningen var ej lättförklarlig. Läsaren förstår kanske bättre hennes belägenhet, om jag liknar henne vid en författare, som vill veta, hur hans romanhjälte ser ut, men icke lyckas komma till klarhet därom.

När man sover, ser man ofta varelser uppträda, tala och handla utan ansikten. I drömmen söker man vanligen förgäves anletsdrag. Man finner bara en ljusdunkel fläck, som skiftar och försvinner utan att låta analysera sig. Jag har många gånger undrat över att människor i sömnen kunna verka så sannolika utan att ha några ansikten. Fru G. skulle kunnat undra över ett motsvarande förhållande i sina vakendrömmar. Det var sin mågs verkliga ansikte, hon inte fick tag i. Förhistorien är en livstragedi, som kan koncentreras i några rader, fast den till innehållet går långt utöver det speciella fallet.

Fru G:s dotter hade levat i avundsvärt goda villkor som den mest älskade medlemmen i en hängivet sluten familjekrets. Så kom en dag, då hon bröt med alla de sina för att följa en främmande man mot mycket ovissa öden. Hela släkten blev förtvivlad. Det är ingen överdrift att säga, att hennes anhöriga gräto, ja skreko av sorg. Men man kunde ju inte hålla henne kvar med våld. Händerna sjönko maktlösa ned i stället för att hejda hennes avfärd. Inga hårda domar beledsagade hennes försvinnande. Man insåg för väl, att "den stora kärleken" är ett vansinne, mot vilket vetenskapen ännu icke funnit rätt serum.

I sin oändliga ömhet och sitt djupa deltagande höll sig fru G. medels olika, diskreta kanaler underkunnig om vad som hände dottern. Själv meddelade denna inga som helst med verkligheten överensstämmande fakta. Mannen, som hon dyrkade, beredde henne svårigheter, sorger och alla sorters missräkningar. Hon fick uthärda just sådant, som icke borde vara den stora kärlekens lön. Efter få år blev hon övergiven av sin make och dog kort därpå ensam på ett sjukhus.

På dödsbädden hade hon dikterat för sköterskan en skrivelse om hur den mannen var, som oemotståndligt dragit henne från hennes familj. Hennes enda önskan under de sista dagarna, hon levde, var att kunna giva de sina, och då särskilt modern, en sann bild av maken. Hon visste, att de bedömde honom hårt. Hon tyckte sig ej kunna dö i frid, om hon icke lyckades beriktiga, vad hon kallade deras missuppfattning.

Uppbjudande alla sina krafter förmådde hon, fast med svag röst, noggrant beskriva hans egenskaper. Hon ville att familjen skulle förstå hans karaktär i dess svårfattliga originalitet. Hon berättade belysande smådrag ur hans vanor och lynnesskiftningar. Hon redogjorde ej blott för hans andliga personlighet utan dröjde även vid hans utseende. Hans vackra ögon, näsa, mun och leende överlämnade hon till de sinas beundran.

Något försvar för hans handlingar ansåg hon ej behöva komma i fråga. De svårigheter, hon kommit i, rådde han icke för. Att han övergivit henne berodde på att han ville hennes bästa. Hans fattigdom var anledningen till att han försvann. Han hade trott, att hennes mor genast skulle komma och omsorgsfullt taga hand om henne, så fort han vore borta. Däri låg, enligt hans mening, enda återvägen för henne till hälsa och lycka. Skrivelsen sammanfattades i en högtidlig försäkran, att mannen var god och ädel samt slutade med en bön, att modern skulle närma sig honom, ty han behövde hennes vänlighet. De sista orden voro: "Jag ansvarar för honom i tid och evighet, ty jag har sett hans verkliga ansikte."

När familjen läste det underliga dokumentet, snyftade den av upprördhet, harm och medlidande. Och det stod stilla för dess tankeförmåga. Den kunde inte fatta en så barock beskrivning på en karl, som i dess ögon representerade just motsatsen egenskaper än de anförda. Familjen hade visserligen ej ofta sett den avlidnas make, men hade dock minnet av ett frånstötande anlete, där den, enligt familjens tanke, gemena karaktären gav blicken ett falskt och beräknande uttryck.

Modern ensam tog skrivelsen annorlunda. Först satte hon sig att grubbla. Sedan blev hon osäker. Hennes förut så bestämda åsikt om dotterns man suddades ut ur hennes medvetande som bilden på en tavla. Men trots den detaljerade beskrivningen fick hon ingen ny bild i stället för den utsuddade. Och så som det var med den andliga personligheten så var det också med ansiktet. Hennes måg blev en dimfigur för hennes inre blick och, besynnerligt nog, ju mera hon ansträngde sig att uppfatta densamma dess mera försvann den.

Som jag satt bredvid henne vid fönstret och betraktade den förbidragande publiken, var det till mig, hon plötsligt riktade frågan: *"Vad menas med en människas verkliga ansikte?"*

Jag kunde inte svara. Jag vet ju inte ens, om det finns något sådant som ett "verkligt" ansikte.

Då började hon klaga: "Jag är så villrådig. Hur ska jag göra? Min dotter älskade honom. Kanske det är kärleken, som ser rätt? Och vi, som icke älska, vi se inte vår nästas dolda ansikte. Det kan mycket väl vara så att varje människa har ett dolt väsende, som blott uppfattas av den som älskar henne. Själva kärleken är kanske egentligen ej något annat än upptäckandet av detta fördolda väsens anlete? Det skulle kunna förklara, varför föräldrar ha en så annan uppfattning om sina barn än omgivningen för övrigt hyser? Mängden ser i en viss yngling en förbrytare. Hans mor ser i honom en god och oskyldig varelse, som genom vidriga omständigheter tvingas in i fruktansvärda förhållanden. Men det kan också vara motsatsen, som är sant. Då är det kärleken, som är blind. Då för själva moderskärleken vilse. Då har barnet aldrig varit sådant som modern ser det. Vad skall man tro? Hur få tag i den verkliga sanningen om en annan? Se alla dessa män, som här skynda förbi! Många av dem ha en älskande kvinna, en mor, en maka, en älskarinna, en dotter, som tror sig se deras verkliga ansikte. Men just *dessa* ha kanske ingen aning om verkligheten! Varifrån komma då alla illusionerna om den älskade? All beundran, all offervillighet, all sorg och glädje, som gör kärleken så gåtfullt glad och dyster? Och all denna tvärsäkerhet, som gör att man aldrig kan få en älskande att tro, att vad han ser hos föremålet icke skulle vara verkligt?"

Därpå tillade hon djupt betryckt: "Det är inte förvånande, att jag frågar som jag gör. Min dotters bön är hennes testamente till mig. Jag kan inte undandraga mig att göra som hon bett mig."

"Ämnar ni närma er den där mannen?" frågade jag förskräckt. "Det blir er undergång! Ni älskar inte er måg!"

"Jag måste visa honom vänlighet. Min dotter tvingar mig. Jag vet ingenting och blir troligen bedragen. Fast hennes kärlek i tid och evighet ansvarar för det 'verkliga' ansiktets verklighet."

DE HA MÅNGA GÅVOR TILL *OSS*

SVENSKBYKVINNORNA PÅ NÄRA HÅLL.

Äldst och yngst från Gammal-Svenskby.

En av dem som haft "den ovanskliga äran" att följa Svenskbyborna från Dnjepr till Jönköping, förf. Ola Vinberg skildrar här sina intryck särskilt av kvinnorna. Han är full av beundran för dem och visar hur dessa enkla kvinnor i mycket kunna vara föredöme för oss.

VAD SOM ALLRA FRÄMST FALLER en rikssvensk i ögonen är Svenskbykvinnornas naturlighet: så fort någon bara ser på dem sträcka de fram handen och säga ett innerligt "goddag". Det patriarkaliska levnadssättet, som varit kännetecknet för dem ända sedan vistelsen på öarna Dagö och Ösel har satt sin prägel på dem och än i dag, trots tidens rasande fart och alla gamla traditioners död, tyckas de helst vilja bevara denna gamla goda sedvänja. Kvinnorna i Gammal-Svenskby ha i alla tider fått bära sin dryga del av det arbete som hör hemmet och gårdens skötsel till. Från tider långt tillbaka ha de nödgats slita och släpa och fått lära sig vara nöjda med litet nog.

Denna relativt ringa kvinnoskara har vid Dnjeprs stränder gjort det svenska namnet ärat, både genom sin idoghet och genom sin kunnighet. Deras slöjdalster, deras brygder och hemsysslor ha blivit mönster för mer än en koloni ute på den Ukrajnska steppen. Det vin de bryggde av sina egna druvor har varit en eftersökt vara på alla förnämare restauranger i Ryssland. Men utom detta finns det något annat, något som är intimt förknippat med deras religiositet. Det är betecknande för dessa kvinnor, att då allt var klart för uppbrott företog man en allmän vandring till kyrkan och kyrkogården. Gamla hädansovna skulle hedras en sista gång. Och man förstår så väl deras känslor, då de varseblevo, huru vandalerna i närliggande byar satte kyrkan som första mål för sitt rofferi. Innan svenskbyfolket hunnit ordentligt embarkera voro vandalerna i farten med att stjäla vad stjälas kunde ur kyrkan, allt under det man under skallande skratt utbredde sig över vilken förtjusande lokal kyrkan skulle bli för de nyinflyttade judarnas biograf och nöjesliv.

Men det mest framträdande draget hos dessa kvinnor är deras, man skulle vilja säga, överdrivna renlighetskänsla. Båten Firuzan var inte alls vad man väntat sig. En smutsigare båt kan knappast tänkas. Men var helst det var möjligt att få undan smutsen och skapa en smula trevnad togs itu med arbetet, och gastarna på den turkiska pilgrimsångaren gjorde ögon stora som kossors. Vad skulle nu denna renlighetspassion tjäna till! För svenskbykvinnorna hade renlighetskravet inte bara sin hygieniska betydelse utan fastmera var det känslan av att ha det egna hemmet med och omkring sig på den långa färden. Och dock måste sägas, att vagnarna voro i utomordentligt skick, både vad snygghet och praktiskhet angår. Denna deras omutliga känsla för att ha snyggt och rent omkring sig var värd att ge akt på. Ej nog med detta, utan stortvätt ordnades vid varje uppehåll och oftast mitt under vildaste fart ute på linjerna.

Tjänstvilligheten och tacknämligheten är för dem alla ett gemensamt drag. Lidandet har luttrat dem, svetsat dem samman, låtit dem på sitt säregna sätt finna en tröst och fast punkt i gudstron, och detta på ett sätt som slår en med häpnad, om man försöker en jämförelse med vår tids människa, som för bekvämlighetens skull bara kopplar in radion till kyrkans utsändarestation. I detta sammanhang må nämnas, att då tåget morgonen den 29 anlände efter 4 timmars försening till Mogoscaia, strax innan Bukarest, där morgonte skulle serveras, blev undran stor bland svenskbyborna över att ledningen ville skynda på och taga tillbaka någon halvtimma av den förlorade tiden och ansåg därför att man för en gångs skull borde avstå från att hålla morgonbön.

— Som om inte vår gudstjänst bör gå framför allt annat, svarades det.

Dessa kvinnors förhållande till sina barn är också ett kapitel, som är värt att ge akt på. Det var svårt att leta upp några odygdiga ungar. På en vink, aldrig så obetydlig, föllo barnen till föga och det torde med fog kunna sägas, att dessa kvinnor verkligen fostra sina barn i tukt och Herrans förmaning. Det kan ju ha sin nackdel med denna stränga fostran, enär det på en del håll skapar skygga naturer, men det är klädsammare med en blyg natur än en gåpåare.

Dessa människors ärlighetskrav är omutligt. Det finns en detalj, som måste nämnas i denna fråga. Som känt är genom dagspressen var det ett 20-tal personer som måste kvarstanna på stranden av Dnjepr. Med undantag för ett par mindre flickor Krakowski, som försvenskats under mer än 100 år, voro de som inte fingo följa med sådana, som svenskbyborna under inga förhållanden ville ha med hem. Ett par voro kvinnor, vars män dött i krigen och under revolutionens stormar. och de hade övergått till ett lösaktigt leverne. Vidare fanns ett par som man icke var absolut säker på, hur de ställde sig till femte budet. Svenskbykvinnorna ansågo som en plikt mot det land, som en gång var deras fäders och som nu igen skulle bli deras, att man inte drog med sig något avskrap, — ty ett samhälle må vara hur litet det vill så biter det dåliga och degenererade sig fast därvid.

Det har naturligtvis undrats hit och dit, hur de nu hemkomna svenskättlingarna skulle reda sig med språket. Har ingen som helst fara. Kvinnorna äro visserligen icke så händiga i språk som männen, men det finns ingen till mogen ålder kommen kvinna i kolonien som ej behärskar ryska och rikssvenska. Kvinnorna stå i viss mån ett steg före männen i svenska. Detta kan bero därpå, att de haft en outtröttlig lärarinna i fru Hoas, en skånska, som för ett 30-tal år tillbaka förlade sin missionära verksamhet vid Dnjeprns stränder, blev där bofast och blev vad tiden led koloniens pastorska. Det må också ha sin orsak däri att det varit mödrarna som fått draga lasset med att lära barnen svenska vid sidan om det allmännare bruket av ryska och gammalsvenska.

Under senare år har man inom kolonien utan tvivel forcerat sin kunskap i rikssvenskan, ty man har förstått, att det skulle bli språket framför alla andra, så fort man en gång satte foten på svensk mark. Men man har haft en i allo gedigen och finurlig lärare i Andreas Utas. Det är alltså kvinnorna, som äran tillkommer av att ha tillvaratagit det svenska språket, och tack vare deras energi och trofasthet mot fäderns språk står de unga svenskbyflickorna vid tidpunkten för återföreningen med moderlandet gott rustade, språkligt sett. Och med sin naturliga språkbegåvning komma de snart nog att röra sig obehindrat med svenskt talspråk.

Deras fysik är helt enkelt underbar. De som voro sjuka vid avfärden äro sådana som haft att kämpa med sjukdomar som ofta uppträda i malariadeltan, men under den ofta tröttande färden har icke förmärkts någon påfallande sjuklighet bland kvinnorna. Även här på emigranttåget har det varit de, som fått bära bördan vad skötseln av barnen och vad därmed sammanhänger. Men det har aldrig varit någon som helst sur min. Det finns saker som måste gå i lås och därför låter mycket sig göras, men en resa som praktiskt taget räckt från den 22 juli kl. 6 på morgonen till den 26 på kvällen utan sömn är ett kraftprov. Från den 28 juli till den 2 augusti har ingen varit ur kläderna mer än en natt i Wien och det betyder mycket. Den som uthärdar en dylik resa som svenskbybornas kvinnor, unga och gamla måste göra det, den är tålig och härdig som få.

Det är inte alls svårt att finna fel på dessa människor, om man absolut vill det, men de skola reduceras till ett minimum, när förklaringen gives. Det vackraste draget hos dem är deras blyga väsen, deras öppna och rättframma sinnelag, ja, de lägga sig så öppet och ärligt i dagen, att det verkar nästan besvärande. Deras inre står att läsa i deras oskyldigt blå ögon, och det kända slagordet "kunna dessa ögon ljuga" har gång efter annan dykt upp ur minnet, när samtalen med dessa kvinnor rört vad de känt, tänkt och kretsat kring med tanken under senare åren. De lämna kvar ett varmt och minnesrikt intryck, och

(Forts. sid. 899.)

Ekströms Jästmjöl
Örebro Kem. Tekn. Fabrik

DEN SOM RESER I VÄRMLAND...

HEMMEN SOM BEVARATS FRÅN HERRGÅRDSKULTURENS BLOMSTRINGSTID.

JUST NU ÄR DET LÄMPLIGT ATT fara till Värmland för den som har möjlighet att förlägga sin semestertripp litet längre bort. Det är då skäl i att börja med Karlstad och utställningen, innan man ger sig av på en färd in i Värmlandsbygden.

Det har nämligen lyckats utställningskommitterade att få samlade de utmärktaste interiörer såväl från bonde- som herrgårdshem i äldre vacker stil. Föremålen äro lånade och skingras således snart vart och ett till sin bygd. I den s. k. Häradsgatan passerar man på ena sidan interiör efter interiör och på den andra har man vävnader och dräkter. Denna uppställning är lätt överblickad och synnerligen roande. Där är en interiör från Näs härad med en hemtrevlig soffa och ett fällbord framför, med ett vackert skåp med de milda färger som synes utmärka värmlandsskåpen. De äro en verklig vila för ögat, oftast med ett sparsamt rosmotiv på enfärgad botten. Från Gillberga finns en ypperlig interiör med enkla allmogemöbler och utensilier. Man har även förstått att taga med typiska tavlor från början och mitten av 1800-talet. Så blickar här i Gillberga-rummet Napoleon ned från en av väggarna. I en annan gentilare interiör (från Grums härad) sitter Karl XV och drottning Lovisa ovanför förmakssoffan. Där finns den typiska björkmöbeln med den höga spegeln mellan fönstren. En annan interiör är från Fryksdals härad med väggfast sängskåp, ett köksskåp, bord och stolar, en utmärkt klocka. Och det hela ser äkta levande ut genom att man icke glömt bort smörblommorna, som enligt gammal värmlandssed tagas in vid midsommar och få torka uppe på skåpet och klockan. Från Kils härad är sängplatsen, icke fast utan en fristående, vacker säng. Vidare en gammalmodig möbel, som kan slås ut till ett bord för kaveldon och vars stomme är ett skåp att användas till kryddskåp eller dylikt. En småborgerlig interiör från Karlstad har en utmärkt stor broderad matta, svängd soffa från omkring 60-talet och romantiska tavlor på väggarna. Väte härads interiör har en hemtrevlig björkmöbel med randigt tyg. På väggen en tavla föreställande prins Gustaf. Visnums härad har mycket vackra möbler i olika stilar. Soffa och stolar, en skänk med glest rosmotiv, en klocka i vitt och på den ena väggen den på den tiden så populäre prins Gustaf samt Karl XII och på den andra en gammal vacker Kristustavla.

Interiörerna från värmländska herr- och bruksgårdar äro ordnade efter samma system som Häradsgatan, en lång gång med interiörerna å ena sidan. Det är det traditionella värmländska herrgårdslivets miljö, vilken ger oss denna obeskrivliga hemkänsla och detta behag, som vi oftast sakna i nutiden. Där finns en salong övervägande i empire, grandiost herrskapsaktig, en annan i rokoko och gustaviansk stil med möbler än från Grums än från Sölje än från Karlstad o. s. v., tjusigt 1700-tal, utom Napoleon som tillkommit senare. Vidare ett gammalt förmak, delvis arrangerat efter Frödings dikt. Till sist ett riktigt gammalt bruks-kontor med soffa och kontorsstolar, skinnklädda, med en låg pulpet, ett skåp för verktyg, spikkista, kopiepress, nyckelskåp, järnkamin etc. Allt genuint från omkring 1800-talets början och mitt. Till sist ett sovrum med gustaviansk säng, spegel i rokoko, sekretär med stenskiva. Just så glest möblerat som också hörde till trevnaden i gamla tider. Denna samling interiörer, som är arrangerad av assessor Stenius och kommitterade, är också resultatet av en undersökning, som Nordiska museet verkställde sommaren 1928.

"En gåva till sena tiders barn", kallar Anna Lindhagen det sedan Geijers- och Dahlgrenstiden bevarade Ransäter. Hon för oss till hemmen i Värmland, både de som tillfälligt framställts på Karlstadsutställningen och de gamla gårdarna med sina minnen.

Undertecknad, som reste till Värmland för att få bevista Samfundets för Hembygdsvård årsmöte i juli detta år, förföljdes på ditresan av den där ångesten man känner inför värden, som kanske icke länge få bestå mer än i litteraturen. Det gällde i mina tankar de gamla värmländska hemmen. Ännu mera längtansfullt biten på deras bevarande blev jag, när jag hade sett de från olika håll hopsamlade styckena sammansatta till en fullödig enhet, såsom när man lägger ett puzzel, där bitarna passa bara man får rätt på dem. Här hade många intresserade, som ägde gamla möbler, ställt dem till förfogande, så att tavlan skulle bli fullödig. Och längtan efter de gamla hemmen, åtminstone en enda bevarad gård, om det så också bara skulle vara i museiform, växte sig allt starkare inom mig. Den gården får icke flyttas från den plats, där den ligger. Den skall hava den natur omkring sig, i vilken den en gång blivit förlagd.

Så kom jag då efter en färd genom Fryksdalen, där vi endast svängde in på gårdarna, i vanlig biltakt, genom en underbar avskild skogstrakt och förbi två glittrande Värmlandssjöar fram till Ransäter, där vi fingo komma in och stanna. Där fanns ju drömmen, den bevarade gården, den stora gåvan till sena tiders barn, som skall kunna giva dem en påtaglig aning om den utsökta omgivning, i vilken Sveriges elit ur borgarklassen levat.

Jag har ju varit där förr på detta underbara Ransäter, men då hotade förfallet, förstörelsen kunde komma. Man var där under ångest.

Det är släkten Geijer vi hava att tacka för Ransäters bevarande. Rummen äro restaurerade naturligt, enkelt och just precis som man vill ha det. Möblerna äro icke många, men fyllda av innehåll och minnen. I salen är det skinnklädda stolar, jag tror de voro 10 till antalet, ett matbord i form av slagbord, ett spelbord, några Geijersminnen. Den har fyra fönster, två och två mitt emot varandra, så att dagern lyser igenom rummet. Intill ligger förmaket, också det ungefär fyrkantigt. Tomt och stilla. En soffa, några stolar, en byrå, en klocka, där den unge Geijer en gång gömde sitt manuskript till äreminnet över Sten Sture. Innanför detta rum ett särskilt rum med Dahlgrensminnen. På andra sidan farstugan, som delar av hela huset, det stora köket med sina inventarier. Oaktat det nu var så tyst, tyckte man sig höra och se det liv och det arbete, som där utvecklats under århundraden, och den även materiella gästfrihet, som där haft sin tillblivelse. Innanför köket ett sovrum, där Geijer föddes och där de ställt hans vagga.

Huset är som alla veta ett lågt envåningshus. Åt baksidan utgå från själva huskroppen två korta flyglar, så att där bildas en på tre sidor omsluten gräsplan. I en av dessa små flyglar samt i en flygel vid stora gårdsplanen bo medlemmar av släkten Geijer på somrarna. Detta ger liv åt det hela. Gården är använd. Barn leka där. Äldre vila sig där eller arbeta. Men på samma gång finns där fullt bevarad avskildhet och trogenhet mot Geijers och Dahlgrens-rummen. De synas icke begagnade, åtminstone ej i vardagslag. Kanske vid ett eller annat festligare tillfälle.

Ja, detta är det rätta sättet, på vilket en gård skall bevaras.

Nu representerar emellertid Ransäter speciellt minnen av Geijer och Dahlgren. Värmland har bjudit på så mycken herrgårdskultur, att det får icke bli nog med denna gård. Den värmländska hembygdsrörelsen får icke slå sig till ro.

Om de gamla bruksslägterna i Värmland ville var och en bidraga med något, så skulle det kunna bli inventarier nog till en Värmlands-gård. En gav soffan, en annan stolarna, en tredje sekretären, en fjärde ett skåp, en femte en taffel. Och även här skulle det lyckas att lägga ett puzzel, såsom det lyckats vid utställningen. Men det skulle finnas kvar, och man behövde icke känna ledsnaden såsom nu, att de olika bitarna inom några veckor skola vara förskingrade. Det skulle naturligtvis upprättas en katalog över inventarierna och varje släkt, som hade kunnat giva något skulle också på så sätt känna sig få vara med. Men gården måste ligga på landet, där den ligger, den får icke flyttas och bli ett stadsmuseum. Nog hittar man dit. Man kommer ju till Ransäter.

ANNA LINDHAGEN.

Dame Millicent Garrett Fawcett.

En av dem, som voro med på John Stuart Mills tid på 1860-talet, då de första föreningarna för kvinnorösträtt bildades, har gått ur tiden i England. Dame Millicent Garrett Fawcett har i dagarna avlidit, 82 år gammal. Mrs Fawcett var en av de första kvinnor, som talade offentligt för rösträtten, hennes man professorn, sedermera 'General Postmaster' var en varm anhängare av reformen och fastän hon själv förutsåg de många svårigheterna ville hon dock ägna sina krafter åt arbetet. Då Landsföreningen i England bildades mot slutet av förra århundradet blev hon dess ledare. I hennes minnen, som utkommo för några år sen med titeln What I remember kan man följa hennes verksamma, kampfyllda liv. Hon fick i alla fall uppleva den stora kampens slutgiltiga seger.

En fluga gör många på en sommar!

Tag den i tid med Tomtens Flugfångare!

I MINNENAS TEMPELGÅRD

INTERIÖRER FRÅN SVUNNA TIDERS VÄRMLAND

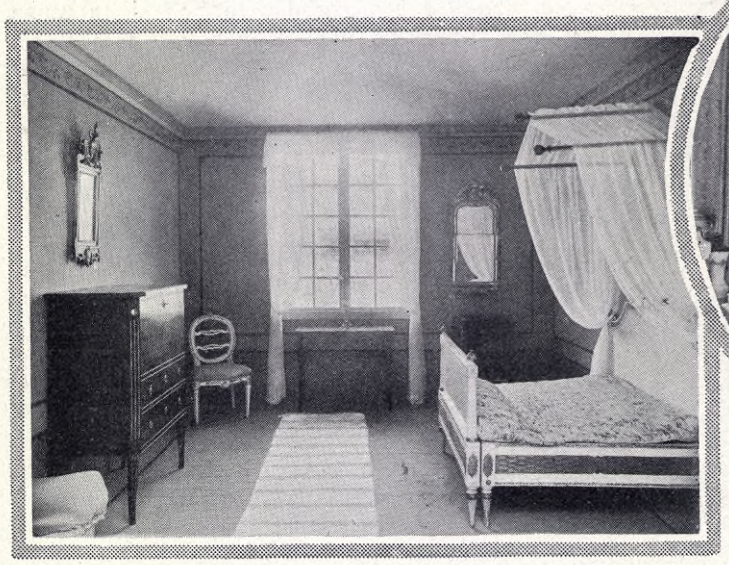

Gustavianskt sovrum.

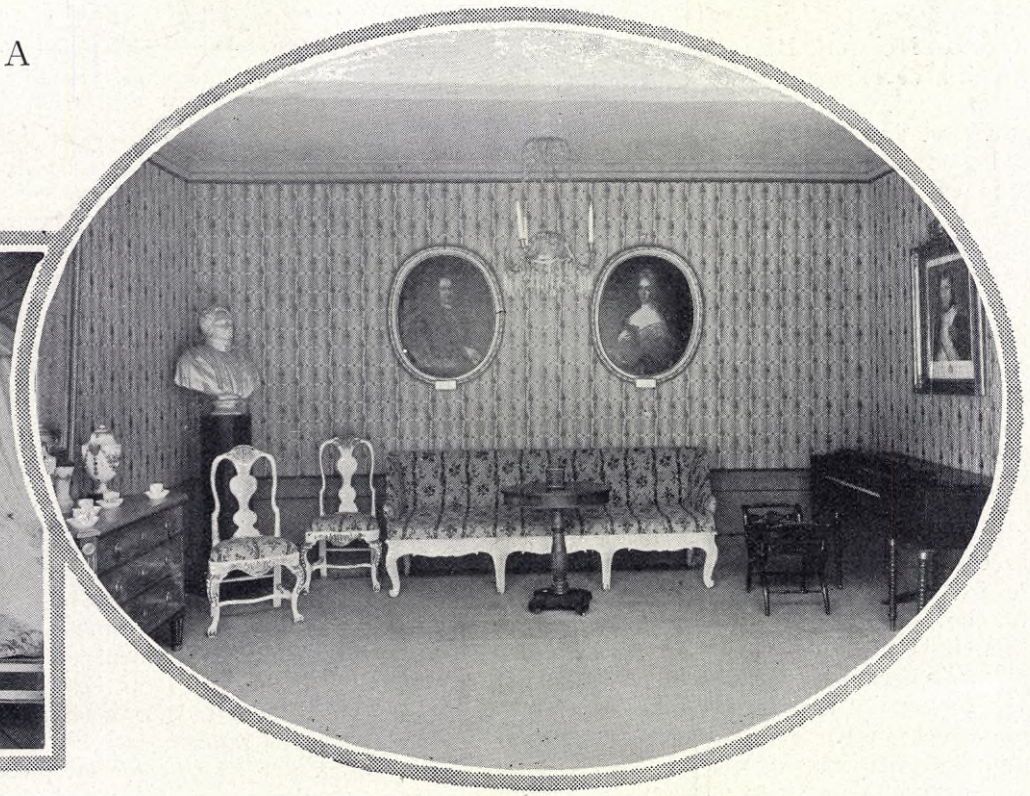

»Ett gammalt förmak» heter denna interiör, som är arrangerad efter Gustaf Frödings dikt med samma namn.

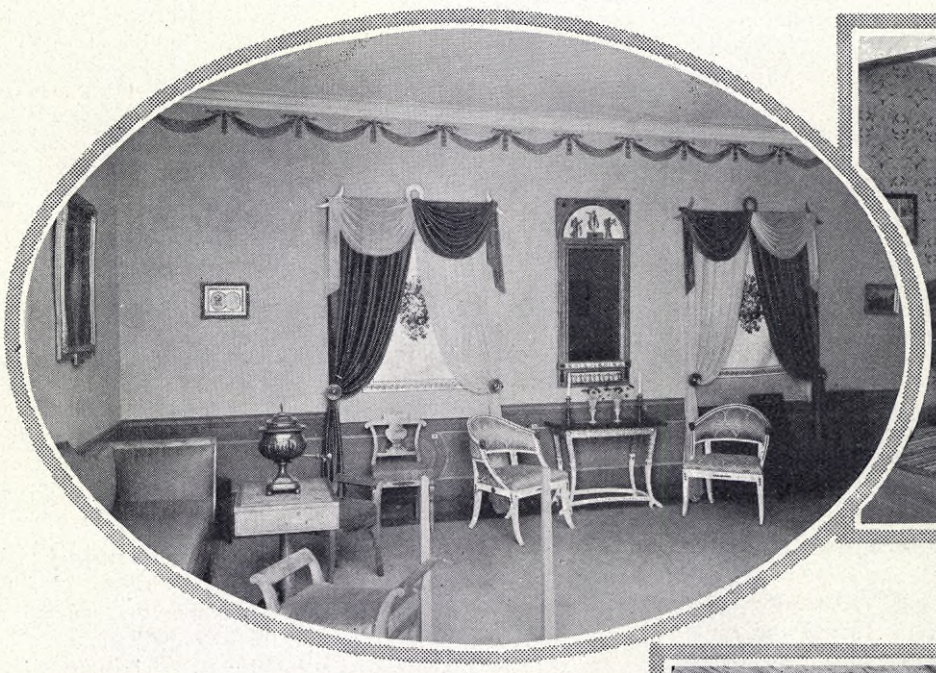

Salong i empire med väggmålningen efter mönster från gammal värmlandsherrgård.

Ett förmak från Grums härad.

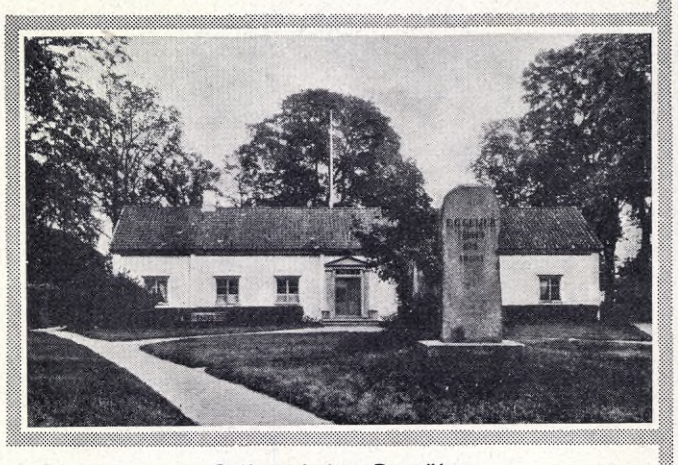

Geijersgården, Ransäter.

Kök från 1700-talet, Gillbergs härad.

E T T H A L V T L I V

AV ELISABETH KUYLENSTIERNA-WENSTER.

GAMLA FRU LODELIUS HÖRDE illa, såg illa, gick mycket dåligt och glömde fort, vad som berättades för henne.

"Ett halvt liv", sade vemodigt beklagande dottern Dagmar, hon med det varma hjärtat.

"Ett halvt liv", log ljust och tanklöst dottern Frida, den blonda, av ödet alltid välbehandlade.

"Ett halvt liv", utlät sig rappt dottern Jane, matematiklektor, föregångskvinna och så klok, att hela familjen begärde råd av henne.

Mågarna och barnbarnen, som avlade artiga, flyktiga och sällsynta besök hos släktens äldsta, tyckte att "det var mest skräp med gumman". När de skrikit sig hesa för att tala om dagshändelserna för henne, kunde hon sedan fråga: "Nå, har det hänt något i världen?" Det var sannerligen inte uppmuntrande.

Jane förklarade: "Ni skall inte tala om det som sker i dag eller skall ske i morgon. Sådant förmår inte en sjuttiofemåring med försvagade själsförmögenheter fatta. Beskriv Oskar II:s glada fester ombord på Drott eller om ni inte är hemma i det kan ni med fördel berätta om bröllop och begravningar för trettio, fyrtio år sedan. Och ungdomen", vände hon sig till den sista släktgenerationen, "skall underhålla mormor med små nätta sagor eller anekdoter."

Rådet följdes, men resultatet blev inte lysande. Fru Lodelius log sitt oändligt trötta leende, nickade vänligt och sade med sin spröda, litet darrande röst: "Vad ni är snälla mot mig och vad det blir tomt, när ni går. Ni lovar väl att komma snart igen! Då har ni kanske något att tala om för mig också. När man sitter så här, blir tiden så lång, så lång."

Den husliga, stillsamma Dagmar köpte massor av oblekt, grovt bomullsgarn, vilket "lilla mamma skulle roa sig med, sticka grytlappar av. Det blir väl trevligt"?

"Ja, bara det inte är bråttom med dem. Jag hinner så litet. Hushållet och barnen... Jane har alltid så svåra läxor."

Dagmar smekte moderns vissna kind.

"Jane har för länge sedan slutat läsa läxor. Hon är stor nu, en av dem man talar om."

Fru Lodelius såg ängsligt på dottern.

"Talar om? Vad har den lilla stackarn gjort? Det är så förfärligt, när folk börjar prata."

"Mamma lilla, det är ju bara beröm", tröstade Dagmar.

"Jaså... Hör du, barn, du skulle väl inte minnas, var jag lagt breven — — — du vet, breven..."

"Dem har mamma nog förlagt, jag har ingen aning om, var de finns", ljög Dagmar med den oskyldigaste min. Flickorna hade kommit överens om att bortsopa alla spår av skilsmässohistorien från moderns ålderdom. Fadern var ju död och den vackra sångerskan han förälskat sig i, så att han övergav hustru och barn, bodde utrikes. Mamma behövde aldrig mera gräma sig över allt det där. Vad skulle det tjäna till, att hon läste om de obehagliga epistlarna från skilsmässoåret? Pappa hade ju varit alldeles oefterrättlig.

"Ja, jag säger uppriktigt", sade den muntra Frida, "att aldrig i mitt liv skulle jag vilja se ens skosnutan av en karl, som understod sig att älska en annan, om han kunnat få ha min kärlek i behåll."

"Jag tror det är en fix idé av mamma, det där enfaldiga avguderiet. Pappa var visst mycket intellektuellt betydande, men mot mamma har han burit sig minst sagt tabbigt åt." Detta var Jane.

"Ni ska få se, att det i alla fall blir så till slut, att vi får ta fram de olycksaliga breven", inföll Dagmar. "Mamma går upp i dem, det är alltid på dem och på hemmet sådant det var då, hon tänker. Under de många år, då hon kunde arbeta och var till nytta både för oss och sig själv, vet ni, att hon aldrig nämnde pappa eller hans nya förhållande. Jag tror, att det nu kommer igen så mycket starkare, därför att hon lade band på sig och höll huvudet högt, medan hon knogade för de två av oss, som ännu inte satt bo. Hon kunde ju inte tysta skvaller och förtal, men nog gjorde hon sitt bästa för att vi skulle slippa onda ord eller pinas av insinuationer. Människor beundrade ju den ståtlige officeren och förlät honom alla snedsprång. Hans hustru, som började bli gammal och sliten, fick bära hundhuvudet. Hon kunde ju inte vara något för honom, hette det obarmhärtigt."

Frida blev alltid irriterad, när detta kom på tal. Hon utbrast:

"Jag tror det är Dagmars fantasi, som är ute och hoppar. Mamma pratar om breven som om diverse annat, vilket fladdrar i hennes slöa tankar. Vi ska muntra upp henne, hitta på något lustigt och slå bort hennes griller. Alla människor behöver glädjen. Det är den bästa medicinen både för den besvärliga själen och den knarriga kroppen. När mamma kältar om de välsignade breven eller andra tråkigheter, som Gud ske lov är över nu, ska vi låtsas som om vi inte hörde, bara prata skoj och få gumman att skratta."

"För en gångs skull tror jag verkligen, att Frida slår huvet på spiken", sade Jane. "Mamma skall hållas i vigör. Vi får finna oss i att pjollra med henne, behandla henne som ett barn. Intelligensen blir ett barns, då reflektionsförmågan upphör och eftertanken inte fungerar."

De tre döttrarna menade mycket väl med den åldriga modern. Men de saknade den erfarenhet, som ohjälpligast vinnes för sent: de förstodo inte, hur en grubblande, från tillvaron avkopplad människa känner det. Ålderdomens underliga, instängda och tillbakaskådande tankegång förstodo de intet av. De saknade förutsättningar att fatta att den gamla, väl omhändertagna modern inte kunde slita av de sköra och trassliga tanketrådar, vilka band henne vid det, som varit hennes öde, hennes lycka, olycka, förödmjukelse och oövervinnliga sorg: Varför hade maken lämnat henne efter ett tjugusexårigt äktenskap, som hon och andra ansett ovanligt harmoniskt.

Breven — de enda brev hon hade ifrån honom, skulle upplysa henne om den verkliga orsaken. När hon sist läst dem, hade hennes inre varit upprört och gränslöst förtvivlat. Det mindes hon, om hon också glömt så mycket annat. Hennes spörjande, kvidande själ, vilken hon inkapslat i dagens mödor för barnen, reste sig nu som en benådad, frigiven, men skygg livstidsfånge. Rädd för den stora, ljusa världen, rädd för alla de klara ögonen, de målmedvetna viljorna. Den vågade inte yppa sin trista hemlighet. När barn och barnbarn sorlade omkring henne med dagens upptaget ivriga röster och skratten ville fånga henne i ljudlig munterhet, blev hon ängslig. Hon mindes ett klingande skratt, vilket en gång — plötsligt stod det för henne, att det skett nyss — tagit ifrån henne livets trygghet och solsken. Och så hände det, att hon blandade samman nuet och det förflutna, blev vir-

(Forts. sid. 902.)

PRYDLIGA KANTER I TÄPPAN

ETT VIKTIGT BIDRAG TILL TREVNADEN

AV TRÄDGÅRDSARKITEKT GÖSTA REUTERSWÄRD.

VAR OCH EN SOM SYSSLAT en del med trädgårdar har säkerligen lagt märke till hur trevligt det är att ha sina gångar och rabatter omgärdade av vackra kantväxter. Härigenom blir också helhetsintrycket ett annat än när de jordiga rabatterna få lov att direkt stöta intill grusgångarna. Visserligen kan ju en smal gräskant många gånger vara till stor nytta, men den medför dock alltid en del olägenheter i det att rabatterna komma för långt ifrån gången och den smala grässtripan blir i längden rätt så arbetsam att ständigt underhålla, slå och kantklippa. Det är därför självfallet att en vacker kantväxt är vida fördelaktigare, i all synnerhet en sådan av buxbom, isop eller lavendel. Dessa växter ha dessutom den fördelen att de lämpa sig att tuktas till riktiga små häckar, vilka förnämt kunna ståta utmed rabatternas sidor. Naturligtvis passar buxbom bättre kring den lilla rosengården och lavendeln kan med fördel pryda perennarabattens sidor.

Vad planteringen av dessa växter angår, så begås lätt det felet att de ej sättas tillräckligt långt ner i jorden, vilket har till följd att de föra en tynande tillvaro. Man bör alltid plantera dem så djupt som möjligt, helst så att blott 8 cm. av det gröna tillåtes sticka upp över marken. Denna till synes barbariska planteringsmetod har det goda med sig att de små växterna tvingas att bryta nya rötter och det dröjer ej heller länge innan en verkligt ståtlig häck skjuter upp, som därtill har stora kraftiga rötter. Givetvis fordra såväl isop som buxbom och lavendel god jord, helst något sandblandad och naturligtvis rikligt med vatten under det första året, men däri ligger ju intet vare sig nytt eller märkvärdigt. — Lavendelns härligt doftande blommor borde för visso locka till flera planteringar än som nu är fallet.

Nöjer man sig åter med litet mer oregelbundet växande kantväxter, vilka icke kunna tuktas till låga häckar, så blir växtmaterialet särdeles rikhaltigt. Först och främst böra vi då påminna oss den vackra Fuchsia Riccartonii, vilken med sina blodröda droppliknande blommor ger en egendomlig färgprakt under högsommaren. Denna bloddroppe är fullt härdig ända upp till Mälardalen och för att rätt trivas är den tacksam för litet skyddande gödsel kring sina rötter. — Önskar man utöka fuchsiakanten är detta en mycket enkel procedur. De halvmeterlånga grenarna avskäras om hösten och läggas i fin sandblandad jord, väl tilltäckt med brunnen gödsel. Redan nästkommande vår ha grenarna fått rötter och snart skymtar den nya häckens små skott ovan jord. — Men där finnes även andra kantväxter av stort värde. Så t. ex. bör den oerhört rikblommiga Nepeta Mussinii aldrig glömmas, ty den kan upptaga tävlan med själva Viola cornuta som ju eljest räknas till trädgårdens stolthet, speciellt för sin rikblommighet. Redan första året då eljest andra växter bruka föra en mera tynande tillvaro, skjuter Nepetan en mängd kraftiga skott och marken täckes snart av de gråludna, myntadoftande bladen och de stålblå blomklasarna. Den är praktfull. — Naturligtvis vilja vi i detta sammanhang ej förbigå den redan omnämnda blåa Viola cornuta, som förvisso är synnerligen lämplig som kantväxt, vilket även är fallet med de flesta Saxifraga- och Sedumarter, Heuchera m. fl. Och skulle vi så till slut tänka litet på kökskrädgårdens alltid så jordiga kanter, få vi inte glömma att där plantera de underbara månadssmultronen, som under hela sommaren lysa med sina röda bär och säkerligen kunna förmå även den mest stillasittande till en extra titt in i kökskrädgården. För resten kan man ju säga att nästan vilken låg växt som helst kan användas som kant, det gäller ju endast att finna sådana vars bladrosetter förmå binda den ostyriga jorden och förhindra den att vid regnväder bege sig ut över de fina och dyrbara grusgångarna. Hur man på ett trevligt sätt ordnar kanter med stenar eller ribbor av trä eller järn, det är ett kapitel vi återkomma till. För rabatten vilja vi föreslå ett par mera ovanliga växter.

Isop kantar kökskrädgården. Iris i rabatten. Fr. bankir E. Öhmans trädgård, Karlsudd.

Alla trädgårdsmästare — amatörer och professionella — veta hur svårt och arbetsamt det kan vara att hålla kanten på rabatterna snygg och vacker. Här är några förslag till problemets lösning.

Romneya Coulteri. När jag första gången såg denna egendomliga växt visste jag inte riktigt om jag hade framför mig en stor pion eller en vallmo. Men en närmare blick på den stora vackra vita blomman sade mig att det måste vara en släkting, då det väl icke finnes andra blommor som ha så kvastlika ståndare och så svarta, stora pistiller som just vallmor. Romneya coulteri är dock ingen riktig vallmo ehuru den tillhör den gemensamma familjen Papaveraceæ. Märkvärdiga te sig emellertid de fullkomligt pionliknande bladen och man kan lätt gissa sig till att en sådan buske måste ha sin härstamning från ett så pass egendomligt land som China. Där är den känd sedan 1875, men har sedan dess på sin eriksgata just icke nått vårt land i vidare utsträckning, ty man ser den ytterst sällan hos oss. Den är i alla fall en synnerligen ståtlig solitärväxt, som utvecklar sina vackra blad särdeles rikt när den får växa litet mera fritt. För blomsterälskare bör den säkert vara av intresse då vi ju icke ha så många växter i vårt land med stora blommor mer än solros, pion och vallmo och fördenskull bör Romneya coulteri ha sin mission att fylla.

Schizanthus. Schizanthus tillhör en av de mest intressanta ettåriga växterna. Släktet, som omfattar 11 arter, har sitt ursprung från Chile. Det torde väl knappast finnas något frö som spirar så fort. Blommorna, som numera finnas i så gott som alla färger, äro särdeles egendomliga, något påminnande om orchideer. Då det för de flesta ettåriga växter är regel att ej så dem för tätt, bör detta härvidlag icke

(Forts. sid. 901.)

Nepeta ger en praktfull avslutning åt rabatterna.

Lavendel i kanten. Bågarna med cobaea och clematis. Sommarhyacinter i rabatten. Fr. förf:s täppa.

BILLIGA TING UR LAPPLÅDAN

FÄRGGLADA APPLIKATIONER KORS OCH TVÄRS

DET SLÅR ALDRIG FEL, FÖR VAR gång jag gör majonnäs — och det är ofta, så enkelt och billigt som det är — så spiller jag en liten droppe på köksbordsduken. En enda liten droppe. Man kan inte lägga hela duken i tvätten för detta, det får bli fler. Det blir det ju, ganska snart. Detta betyder att köksbordet behöver flera dukar, kraftiga dukar och tvättbara dukar. Och helst sådana som äro en smula camouflerade.

De jag nu har äro av oblekt domestik med virkade bårder av blåflammigt pärlgarn. Det ser prydligt och vårdat ut, vårdat i den mening som ett kök fordrar. Men till hjälp skall jag skaffa camouflerade dukar och då få användning för de präktiga bitar svenskt bomullstyg, som finns i lapplådan.

Det är en egenhet med detta svenska bomullstyg — man nänns inte kasta bort lapparna. Därför att det är så starkt, så klart i färgen och låter sig förvara så bra. Alltså: en duk av oblekt domestik, för att få en icke för mörk botten, och på den en applikation av bomulls- och linnebitar i s. k. futuristiskt (eller är det kubistiskt?) mönster, rundlar, kilar, kvadrater och rektanglar, beroende på bitarnas form. Och i alla de färger, som finns tillgängligt. Det finns ett starkt gult tyg, ett blårutigt, en bit brunt, som väl är sina tio år, ett lysande rött. Dessa bitar sys på maskin och i kanten sättes en bård eller, som på modellen, två bårder ytterst. Om bordet står med kortsidan mot en vägg, behöver man inte göra applikationen mer än på ena kortsidan — ty det är bättre att göra den storlinjig och kraftig, så fyller den bättre sitt ändamål att förvilla de små oljedropparna. På den duk jag sett var ytterbården mörkblå och den inre röd. Men småruligt grönt och brunt är en trevlig kombination för ett kök — duken bör undvika att verka verandagardin.

Själva idén — den grova, klara applikationen — är användbar till dörrförhänge. t. ex. i ett gossrum, till verandaduk, ja, till vardagsrumsduk, om materialet göres i boj. För ett herrum kan man göra ett par kuddar till, sådana kuddar som man inte behöver vara rädd om, som tåla att knycklas och att luta ett kanske kosmetikblankt huvud på. Kuddar, som saklöst kasseras om något år, om det behövs. Alltså helt och hållet tagna ur lapplådan. Gör man en dylik kudde med tillhörande duk i boj, filt eller annat ylle, så bör applikationen göras för hand, med ganska gles och uddig langett (d. v. s. exempelvis tre korta stygn och ett långt, tre korta och ett långt o. s. v.).

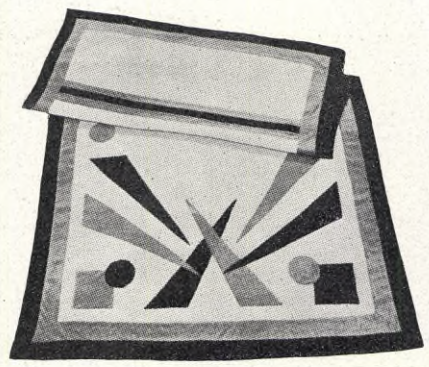

Ett roligt sätt att använda lappar samt en stygnteknik.

I ett kök med stil på — den stil även ett kök bör ha — behöver man kraftiga, färgglada och tvättbara dukar. Här beskrives ett sätt att tillverka dem och flera andra trevliga ting för köket dessutom.

Tekåsan (se bilden) är ett roligt sätt att hämta något uppslag ur lapplådan. Flickans kjol är en enda rutig lapp! Lägg även märke till hur kåsan är sydd, med sidostycken, som smalna av uppåt, ungefär så som man gör sidostycken på en väska. Kantningen är gjord på maskin, figurerna äro påsydda med den visade lutande langetten. Den kan sys med inte för grovt pärlgarn. Kåsans vaddering och foder sammansys i ett med bomullskanten på maskin.

Men för att återgå till köket, så göra vi gardiner i stil med duken, av samma domestik, men med bara bårderna. Och till slut hyllremsor — klipp dem i stora vågor, som ritas efter ett kaffefat, och kanta dem med snedremsor av bomullstyg. Man kan göra hyllremsor av vaxduk och sy kanter på dessa, det går bra att sy i vaxduk och likaså att tvätta dem. Är man road av att måla, kan man måla bårder på vaxduken, i stället för att sy. Idealet för ett kök är att ha så litet framme som möjligt. Men har nu en gång byggmästaren gjort hyllor i det, så är det fult att se dessa bara i kanten och pappersremsor använder väl "ingen människa" numera? Undertecknad gjorde en energisk period hyllremsor av vit lakanslärft: en volang, som sattes på en slät linning, vilken fastsattes med häftstift på hyllorna — dessa remsor kunde bykas och varade i åratal, men någon färg är onekligen trevligare i ett kök! Genomgående färgschema! Ett kök är för litet att plottras sönder.

Gardinfrågan är ofta försummad i köket. Man begår felet att ha gardinerna för tunna, de bli fort slankiga av ångorna, som äro oundvikliga, och dessa tunna saker av musslin fladdra i faten . . . Köksgardinen bör vara *smal*. Hälst skulle den inte finnas alls, men det fruktar jag den som har rätt att styra där, inte skulle tycka om. Gör den då smal och av fast material och med maskinsydda bårder. Hembiträdena bruka ha en motvilja för att grannen skall kunna se in — det döljande skall då vara en jalusi, men lika fast också den. Det säkraste sättet är att *emellan* de båda fönstren, ytter- och innanfönstret, sätta upp två par fina metallstänger i varje fönsterhalva, en upptill och en nertill, och på dessa spänna rynkad benfärgad voile. Det är lätt att göra, dessa jalusier hålla sig fräscha länge och de hålla sig *stilla*, det ser dessutom ofantligt vårdat ut utifrån. I villastäderna, där köksfönstren befinna sig ganska nära vägarna, praktiseras detta sätt allmänt och är egentligen det enda som duger.

CECILIA MED NÅLEN.

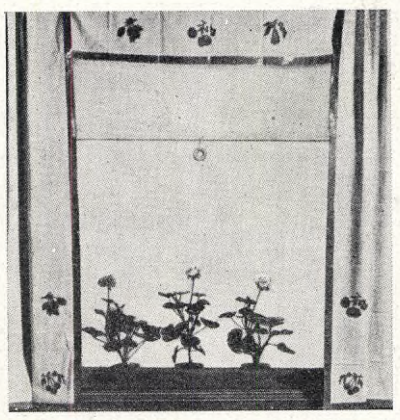

Bredare borde aldrig en köksgardin vara. Blommotiven äro här handtryckta.

Iduns handarbetsavdelning.

Stickad dräkt för 2-åringar.

Denna passar lika bra för flicka som gosse i 2 à 3-års åldern.

Den består av en kolt och ett par byxor i skär viyella med bårder i brunt av samma sorts garn.

Kolten har fyrkantig urringning, knäppes på axlarna och korta ärmar. Är 39 cm. lång och 29 cm. vid under ärmen, (halva vidden).

Vi beräkna ungefär 150 gram skärt samt 2 passmar brunt.

Vi börja stickningen längst ner på kolten fram och lägga upp 97 maskor (m.) brunt garn. Efter 5 varv (v.) s. k. mosstickning *(ena v.* 1 rät m., 1 avig m., 1 rät m. etc., *nästa v.* 1 avig m., 1 rät m., 1 avig m. etc.) byta vi till s. k. strumpstickning, d. v. s.

(Forts. sid. 899.)

Applikation med lappar av bomullstyg.

Begär alltid Kobbs Thé och godtag ej något annat om Ni sätter värde på en hälsosam och aromrik dryck.

KONTROLLANT: DOKTOR J. E. ALÉN

FILMER SOM VI SKOLA BLI BEKANTA MED

NÄR SÄSONGEN BÖRJAR PÅ BIO.

Vi äro helt naturligt mycket spända på vad för slags filmer höstsäsongen kommer att bjuda på, antingen det nu blir talfilm, tonfilm eller stum film. Här en liten axplockning.

Hjärtats triumf i Gustaf Molanders regi får sin premiär i september. Här en scen med Carl Brisson och Edvin Adolphson.

Elisabeth Frisk, Håkan Westergren, Margit Manstad i Säg det i toner, den svenska tonfilmen, i vilken Edvin Adolphson debuterar som filmregissör.

En scen ur Säg det i toner. Elisabeth Frisk och Jenny Hasselquist.

Ur »Jungfrun av Orléans» med den 17-åriga Simone Genevois som Jeanne d'Arc.

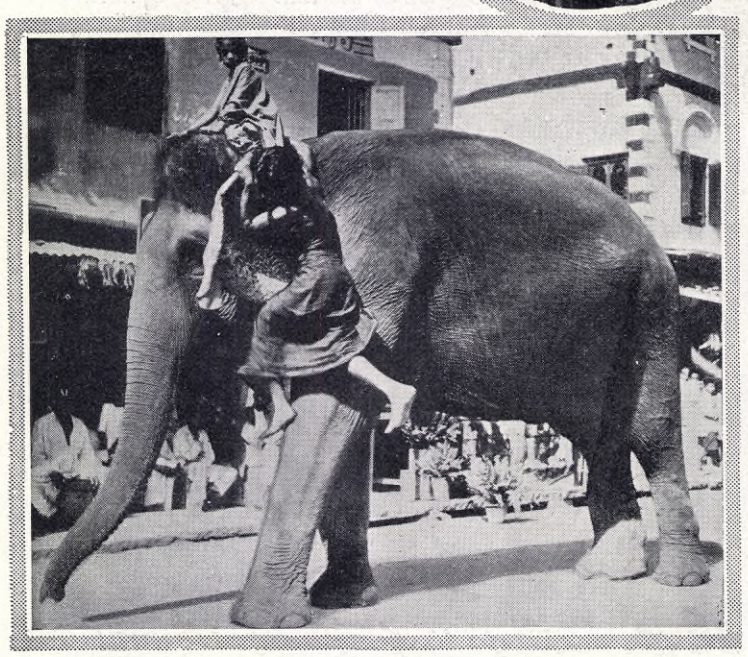

Nuri kommer från Indien och är faktiskt historien om en elefant, som spelar dramats huvudroll.

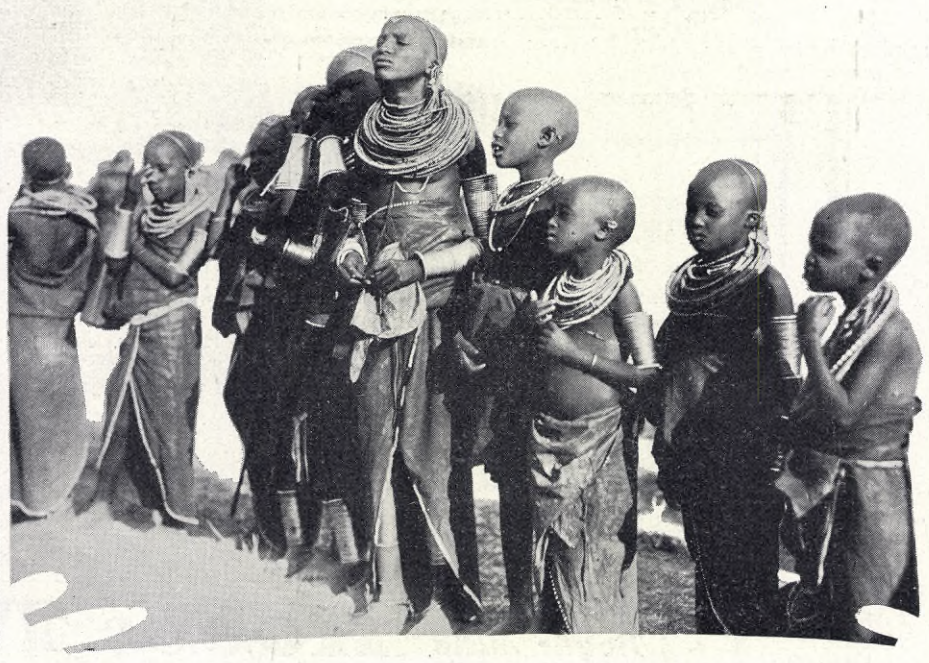

Pori utspelas i Afrika och är både spännande och målande.

BEKANT FOLK PÅ BADORTER

KUNGLIG OCH ANNAN PUBLIK I GUDS FRIA NATUR.

Från ost- och västkust och andra lands kuster ha vi hämtat några bilder. Sommarsäsongen är kort men intensiv, både majestätet och andra dödliga veta att taga vara på dess hastigt svinnande minuter.

Ombord på Ingun i Sandhamn. Fru Harriet Bosse, den skrattande damen med cigarretten. Text o. Bilder, foto.

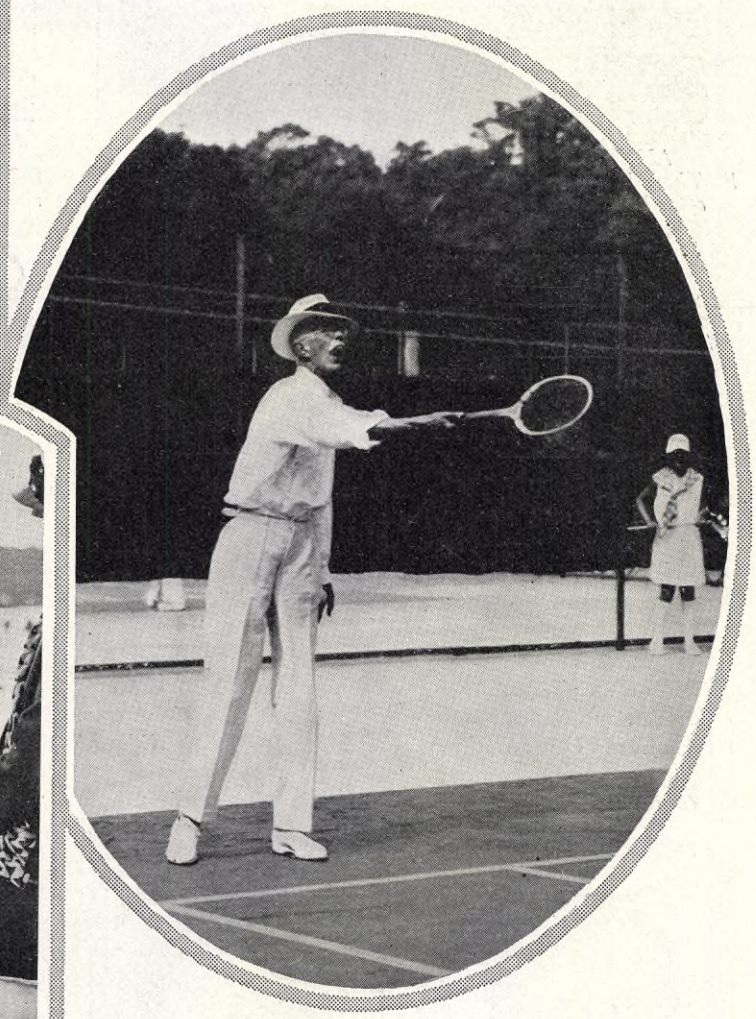

Kung Gustaf spelar tennis på Särö, en typisk sommarbild från denna plats. Text o. Bilder, foto.

Kammarherre R. von Heidenstam, K. S. S:s ordförande, håller utkik i Sandhamn. Text o. Bilder, foto.

Drottningen av Danmark är mycket intresserad av segling.

Friherrinnan Gunhild von Platen f. Nordenfalk överraskad av kameran i Marstrand. Hedvig Bergström, foto.

Kapten Ernst Liljedahl med fru bland Marstrands klippor. Hedvig Bergström, foto.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

ANNA UNGER.
F Thorell, Stockholm. Änka efter bruksägaren Adolf Unger.
80 år den 17 augusti.

SIGRID SÖRMAN.
F. Tode, Malmö. Änka efter förste provinsialläkaren Harald Sörman.
65 år den 15 augusti.

EMILIE von PORAT.
Fröken, Gävle. Föreståndarinna för Gävle Arbetsstuga n:r 1.
65 år den 21 augusti.

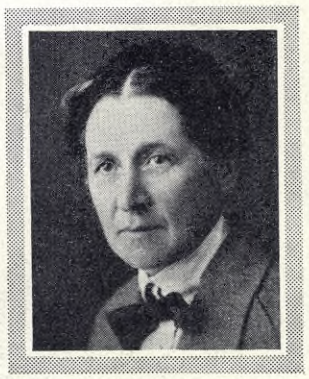

SIGNE JACOBSON.
Fröken, Östhammar. Gymnastikdirektör, stadsfullmäktig, medl. av kyrko- o. skolråd.
60 år den 12 augusti.

THYRA BRUCE.
F. Liander, Kalmar. Änka efter stationsinspektoren G. W. Bruce.
60 år den 16 augusti.

EMY STÅLHAMMAR.
F. Nordström, Kalmar. Maka till majoren Otto Stålhammar.
60 år den 16 augusti.

ESTER NORBOHM.
F. Dahlström, Söderhamn. Maka till konsul Edward Norbohm.
60 år den 17 augusti.

EBBA GYLLENSVÄRD.
Fröken, Wäboholm. Dotter till godsägaren Thure Johan Gyllensvärd och hans maka f. Lorentzon.
60 år den 19 augusti.

MARY SJÖSTRAND.
F. Mollén, Vänersborg. Änka efter disponenten A. P. N. Sjöstrand.
60 år den 19 augusti.

ESTHER ÄLUND.
F. Berg, Sjövik. Maka till kyrkoherden Johan Alfred Ålund.
60 år den 19 augusti.

HULDA HERSLOW.
Fröken, Stockholm. Dotter till f. d. justitierådet jur. d:r Ernst Herslow och hans maka f. Grönn.
55 år den 16 augusti.

HILMA MARCUS.
F. Sachtleben, Stockholm.
55 år den 22 augusti.

SIGNE BJÖRKMAN.
F. Bursie, Halmstad. Änka efter kontorschefen Otto W. Björkman.
50 år den 14 augusti.

BERTHA NÆSLUND.
F. Gauffin, Kramfors. Maka till kyrkoherden J. Næslund.
50 år den 17 augusti.

SIGNE FALCK.
F. Westrup, Långedrag. Maka till rådmannen i Göteborg Nils Falck.
50 år den 21 augusti.

THEKLA BALKENHAUSEN †.
F. Bergmark, Göteborg. Änka efter sjökaptenen F. W. Balkenhausen.
** 1849, † den 19 juli.*

ANNA NAUCKHOFF *.
F. Carleson, Stockholm. Maka till friherre Ludvig Nauckhoff.
** 1862, † den 21 juli.*

MARIE LOUISE von ZWEIGBERK †.
F. Olsson, Stockholm. Maka till majoren C. G. von Zweigberk.
** 1868, † den 29 juli.*

VERA FAHLSTRÖM †.
F. Petersson, Stockholm. Maka till skräddarmästare Axel Fahlström.
** 1872, † den 18 juli.*

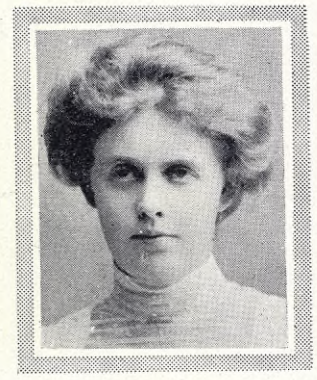

GUNHILD GILLQVIST †.
F. Hedenberg, Göteborg. Maka till direktör Allan Gillqvist.
** 1884, † den 19 juli.*

Muffins.

215 gr. vetemjöl
2½ tsk. Rumford bakpulver
¼ tsk. salt
1 msk. socker
1 ägg
2 dcl. kall mjölk
50 gr. smält smör el. margarin.
Till formarna: 1 msk. smör, 2 msk. mjöl.

Beredning: Mjölet siktas med bakpulvret, saltet och sockret. Ägget och mjölken vispas tillsammans och blandningen röres ned i mjölet. Sist tillsättes det smälta, avsvalnade smöret. Små pastejformar smörjas väl och mjölas; de fyllas till ⅔ med smeten och sättas genast in i varm ugn. Då bröden äro gräddade, stjälpas de upp och klyvas på tvären. Smör eller marmelad bredes mellan halvorna. Serveras varma till té.

Ett ståtligt bröllop firades lördagen den 3 augusti i Lidingö kyrka, då underlöjtnanten vid Kungl. Livregementet till häst *Gösta Boltenstern* sammanvigdes med fröken *Britt Floderus,* dotter till överstelöjtnant Ernst Floderus och hans maka, född Själander. Brudparet uppvaktades av följande tärnor och marskalkar: Greve Clarence von Rosen—fröken Margue-rite Peyron, löjtnant Sven Hallenborg—fröken Vera Jonson, fänrik Hans von Dardel—fröken Ragnhild Floderus, greve Stig Hamilton—fröken Sonja Tolstoy, löjtnant Sten Tham—fröken Marianne Hermelin, löjtnant friherre Gösta de Geer—fröken Eva de Champs, löjtnant Wolmar Schildt—fröken Mona Mannerheim, löjtnant Sten Hagardt—fröken Eva Clareus. Som kyrkomarskalkar fungerade löjtnant Mieles Flach, löjtnant H. von Schinkel, greve E. A. Stackelberg och löjtnant C. C:son von Horn. Brudnäbbar voro Catarina och Anne-Sofi Heidenstam samt Per Floderus. Brudens utsökta toilett av gråvit crepe-georgette, med släp av samma material, var utgången från Lejamagasinet. Likaså tärnornas klänningar i åtta olika nyanser av rosafärgad tyll och brudens moders gröna georgette-toilett. Almberg & Preinitz, foto.

Den 29 juli sammanvigdes i Vårmbs gamla kyrka vid Skövde höjesteretsadvokaten *Hans Holstad* med fröken *Nora Beck-Friis,* dotter till f. häradshövdingen friherre Lave Beck-Friis och hans maka f. de Geer.

De ha många gåvor till oss.

(Forts. fr. sid. 890.)

vad tiden lider kommer det att visa sig att det tillskott av kvinnor vi erhållit är av stort värde. De stå där som den personifierade trofastheten och den aldrig slappnande viljan. Deras fäders och deras egna drömmar ha gått i fullbordan. Men även om det skulle visa sig att Sverige aldrig blir för dem något av Odyssevs Itaka, den "vårvita ö" till vilken hans eviga längtan stod, så kommer icke tacksamhetskänslan att avtrubbas hos dem, ty de veta mer än nog vad det kostat landet att få hem kolonien. Å andra sidan måste vi tänka på att det icke varit obetydligheter som förmått denna koloni att lämna den jord vari deras rötter vuxit sig starka och bryta upp från hus och gårdar, så välskötta och gedigna att man måste leta efter deras make här i landet. Man lämnar inte ett land med vackra och rikt givande vingårdar, orangelundar och lättskött jord för att fara till ett kargare land, om det inte finns bärande skäl för resan. En del av skälen vet man redan. Här är inte platsen att vidröra dem. Vare nog sagt att de kvinnor som nu hålla på att smälta samman med den svenska nationen aldrig komma att glömma att det bästa de förmå giva tillfaller deras fäders land.

I klädedräkten, sedvänjorna ligger mycket. Bara denna lilla bild målar hela problemet: Efter några timmars vistelse i Jönköping stegade en liten flicka och en gosse ut på upptäckarstråt på egen hand på Jönköpings huvudgata. Där kom en äldre kvinna emot dem, talade med dem, förstod dem, tog dem båda med in i konfektionsfirma. Efter en halvtimma kommo de ut igen, modernt sportklädda från topp till tå: de voro inte barn av Gammal-Svenskbykolonien längre. Miljön gör det mesta. Men kanske sker sammansmältningen på så sätt smärtfriast och alldeles av sig själv. Därmed är Svenskbyproblemet slutgiltigt löst och löst på rätt sätt.

OLA VINBERG.

Iduns handarbetsavdelning.

(Forts. fr. sid. 895.)

ena v. rätt och tillbaka avigt och sticka 25 cm. från början räknat. Då minska vi antalet m. till 85 m. genom att ta ihop ungefär var sjätte och sjunde m.

Så fortsätta vi stickningen på de 85 m. ytterligare 5 cm., då vi äro vid ärmarna. Vi lägga upp 10 nya m. i början på nästa 2 v. Vi ha då 105 m. på stickan och när vi stickat 7 cm. till äro vi vid halsen. Vid nästa räta v. sticka vi 42 m., maska av 21 m., sticka 42 m. På dessa sista 42 m. ta vi ihop 2 m. åt halsen till på varje räta v. 3 gånger. Sticka sedan 3 v. utan hoptagning varefter vi maska av 10 m. i början på nästa räta v. åt halsen till. Sticka stickan ut. Nästa v. lägga vi upp nya 10 m. i st. f. de nyss avmaskade och sticka 3 v. samt öka sedan 1 m. i början på åtföljande 3 räta v. Lämna nu dessa 42 m. och återgå till de andra 42 m. på andra axeln och sticka dem lika med noga iakttagande av att intagning och öppning blir åt halsen till. När denna sidan också är färdig förena vi de begge axelstyckena med att lägga upp nya 21 m. och fortsätta med stickningen tills ärmen blir c:a 22 cm. lång. Halsöppningen är mitten. Maska då av 10 m. på varje sida och fortsätta liksom på framstycket med ökning av maskantalet från 85 m. till 97 m. Bården göres sedan liksom på framsidan av brunt garn i mosstickning 5 v. Maska av. Spänn och pressa kolten samt maska upp 38 à 40 m. på ärmarna och sticka en bård i brunt garn med mosstickning 5 v. Maska av.

Kring halsen virkas med brunt garn ett v. vanliga m. samt med skärt garn 2 knapphål på varje axel. Sätt pärlemorknappar motsvarande på andra sidan.

Byxorna.

Byxorna.

De äro c:a 26 cm. långa. Vi lägga upp 78 m. med brunt garn och sticka en bård av 2 aviga m., 2 räta m. etc. c:a 5 cm. Fortsätta stickningen med skärt garn liksom på kolten och i början på vart åttonde v. öka vi en m. 4 gånger. Se till att det blir på samma sida. Vi ha då 82 m. på stickan. Fortsätt tills stickningen mäter 21 cm. från början. Vi börja då hoptagningen för benen och ta ihop 2 m. i början och 2 m. i slutet på varje rätt v. tills vi ha 70 m. på stickan. Sluta då hoptagningen och byt till brunt garn och gör en hård i mosstickning såsom nertill på kolten 5 v. Maska av. Sticka det andra byxbenet lika, men gör ökningarna i slutet på vart åttonde v. i st. f. i början. Pressa och spänn byxbenen och sy först ihop benen och sedan de bägge halvorna. Virka upptill ett v. med stolpar med 2 luftmaskor mellan stolparna och träd en resår emellan.

B. L.

Knämuddar.

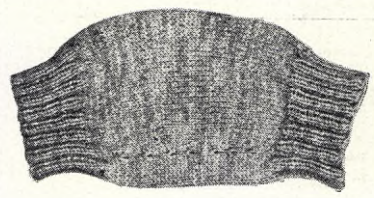

När man överskridit halvmilagränsen, m. a. o. passerat de 50 åren och till och med några år förut, gör man klokt i att börja med knämuddar. Det behövs litet extra värme under silkesstrumpan just över knäet.

Av vanligt stickgarn — grövre eller finare efter smak — går det lätt att själv förfärdiga sådana. De, som finnas i affärer av kamelhårsgarn äro ganska dyra

Vi köpa 50 gram stickgarn i grått eller brunt (färgen spelar ingen roll, ty mudden sättes under strumpan) och lägga upp 72 maskor (m.) med vanliga litet grövre strumpstickor. Vi sticka runt och fördela maskorna antingen på 3 eller 4 stickor. Först en bård av 2 aviga och 2 räta ungefär 20 varv (v.) Sedan vanlig rät stickning 5 v. För att få ut vidden över knäet öka vi på följande sätt. Sticka 48 m., vänd och sticka tillbaka de 48 m. avigt (s. k. ökning). Sticka sedan rätt 4 v. och göra om den lilla manövern med de 48 m.

Sticka 4 v. sedan ökning därefter 4 v. etc. tills vi ha gjort 8 ökningar. Därefter 5 v. under vilka vi ta in 4 m. så att vi ha 68 m. på stickorna. En bård av 2 aviga och 2 räta ungefär 20 v. avslutar knämudden. Maska av löst. Sticka den andra mudden lika.

B. L.

T:1

Tallbarrsdoft.

Tallbarrsoljan, som i Gahns Tallbarrsoljetvål ingår i högförädlad form, är sedan gammalt känd för sina utomordentligt stärkande och uppfriskande egenskaper. Använd därför Gahns Tallbarrsoljetvål till badet och för toilettebruk. Den gör hudvävnaden sund, fast och smidig. Hyn blir klar och ungdomsfraiche. Doften är härlig.

TALLBARRSOLJETVÅL

Gahns
Upsala
Kungl. Hovleverantör

Gahns tvålar äro förstklassiga.

SVENSKA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET

STOCKHOLM

Huvudaffären: **Klarabergsgatan 54**
Tel.: Norr 32955

Filialen: **Riddaregatan 17**
Telefoner: 72565. N. 6 47

Utför alla slags

Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund, Herkulesgat. 14, f. d. Lilla Vattugat. 14. Tel. 7575. STOCKHOLM. Tel. 7576.

Specialitet: Familje- och arvssaker, Boutredningar och testamenten. Även skriftliga förfrågningar.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa stilla ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som tör till verkligt varaktig hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

Templet av glas och eld.

MAN STIGER IN GENOM EN PORTAL AV GLAS, vars stenram har en svag lutning, som från ett tempel i det gamla Egypten. En lång, rak trappa ligger framför en, man går dit förbi friser i relief, man stiger upp för trappan — det är redan alldeles tyst. Trappan leder till en sal, som är cirkelrund, det ger frid, här finns inte början eller slut, det är evighet, som härskar här. Böckernas evighet.

Utifrån är den runda salen ful, en ostkupa, inifrån är den skön. Höga glasväggar öppna sig åt ljuset, grönskan eller snön, men på samma gång råder en stilla dager. Där glaset inte är finns det ingenting som tröttar ögat, ingenting som bländar, allt samlar sig kring bokryggarna.

Där har man lov att gå, du och jag. Direkt från gatan. Gå in, inga namn fordras, intet skrivande i en liggare, ingenting som hindrar och stör. Raka vägen kan man gå till en hylla, dra ut en bok och slå upp den: "Åh", står det, "tro inte att Bicke var en puritan. Hon tänkte med bävan på det som kallas stora världen . . ." Slå ihop den, sätt in den och ta en annan. "När de kommo till London", står det, "kunde Shelley ej betala droskan." Jag vill läsa om Shelley, jag vill ha den boken med mig hem. Och det får jag ju.

Men tillsvidare — gå runt och se, läs i tidningar. Läs i de fina praktverken, se på de stora bilderna. Slå i de stora uppslagsböckerna. Jens Thiis om fransk konst, böcker om Kina, böcker om Spaniens konstindustri, eller vill du veta något om huslig ekonomi, om barnuppfostran, om sport, bara sitta och bläddra i de eleganta tidskrifterna av idag, som är lätt njutna och ren lyx att lägga sig till med, vill du läsa om teater, vill du ha Papinis beskrivning på hur Jesus föddes i en riktig krubba, inte en uppförgylld? Man vet ju något om vad som kan stå i böcker allt. Här finns det samlat och det är var mans egendom. Långa bord kan man sitta vid, där det finns bläck och penna — nya pennor och icke förtorkade bläckhorn. Här kan du skriva vykort, om du är resande från något hörn i Sverige, man får vara som man vill.

Man kan ertappa sig med att undra hur det var i forna dagars lärdomscentra, i Alexandria, i Athen. Samma anda måste leva här. Där står ett par gardister och håva ut var sin näve böcker — det är ur den i muren infällda hyllan "Historia" de hämtat den. De kunde lika gärna vara romare, fast säkerligen romerska soldater voro mindre biblioteksvana än våra.

Utanför susar det från staden. Det är roligt att komma ut i ljuset och sugas upp av en stor stads mångahanda. Det känns som om, för att använda en gammal bild, man fått ett bad, man kommer ut igen med friska ögon, vederkvickt. Mer vederkvickt än från det ärevördiga boktemplet i Humlegården, ty där känner man något av den smula lärdomshögfärd, som följer med den fina bokliga lärdomen. I dessa salar däremot, får man vara en vanlig flärdfull stackars människa, som försiktigt kommer in och inte riktigt kan tro att alla dessa skatter ligga öppna för henne, utan kontroll på vad man läser. Här finns också mycket ungdom, unga flickor komma i sina konfektionskappor och ta en bok och äro lika alla andra små flickor — men de äro dock stamkunder i helgedomen och det utan studentmössa.

Att själv få ta en bok ur väggen. Det är ett sesam öppna dig till en värld, en levande, brinnande värld här i tystnaden. Det finns något då att tacka för — att man kan läsa.

VERA v. KRÆMER.

Damernas diskussionsklubb.

Mor och dotter.

En ganska rigorös syn på "Silkesstrumpproblemet" blottar här en signatur med egen erfarenhet. Onekligen ligger det något i hennes fasta övertygelse, att den, som inte ordnat med egen huslighet aldrig kan bli en duglig husmor.

Har med stort intresse tagit del i olika inlägg i diskusionen om vem som ska' tvätta silkesstrumporna. Som jag har 5 års erfarenhet som självförsörjande i Stockholm och 10 års praktik som husmor i ett stort lanthem må det tillåtas mig att tala.

Jag hade mycket längre arbetsdag än från 9—5 och trots detta tog både jag och de flesta mina kamrater det som en given sak att på lediga stunder se till både strumpor och övriga kläder som behövde repareras. De flickor, som överläto dessa bestyr antingen till sin mor eller någon utomstående ansågos (och jag tror inte utan fog) som riktiga slarvor.

Iduns annonspris:
Pr millimeter enkel spalt: 50 öre intill bred textspalt, 40 öre å övriga sidor e. t. Helmarg. 55:—, halvmarg. 30:— pr gång. Helsida f. t. 750:—, helsida e. t. 600:—. Lediga platser och platssökande 30 öre.
Tel. 1646 o. N. 6147

Grundlagd av FRITHIOF HELLBERG
IDUN
Chefredaktör: EVA NYBLOM
Tel. Redaktionen N. 9803 o. N. 402. Verkst. dir. N. 4304

Iduns prenumerationspris:

	UPPL. A.		UPPL. B.
Helt år	17:—	Helt år	15:—
Halvt år	9:—	Halvt år	8:—
Kvartal	4:50	Kvartal	4:25

Tel. N. 1602 o. N. 6147

Kl. 1, kl. 2,15, kl. 3,30 om natten — —

likgiltig på vilken tid av natten det än är, kan det hända, att Ni vaknar och icke kan falla i sömn igen. Och så ligger man där och vänder och vrider på sig och hör klockan slå timme efter timme och önskar blott ett: att sova, sova! Sådana nätter taga på krafterna — slita på hela nervsystemet; — och Ni *kan* undgå dem! Följ läkarnas råd och använd dagligen Miradium-salt. Det innehåller *naturens eget botemedel* för organismen: äkta radium just i de riktiga doserna — också mot sjukdomar som: reumatism, ischias, gikt, blodbrist, nervlidanden, ämnesomsättningssjukdomar, maglidanden, trötthet och ålderdomssvaghet. Miradium-salt fås på apoteken à kr. 6.50 pr glas till c:a 1 månads bruk.

Kullgrens Gravvårdar

Konstnärlig och smakfull form.
Förstklassigt utförande.
Vackraste material.
Landets äldsta och största granitförädlingsverk.
Granitaktiebolaget
C. A. Kullgrens Enka
UDDEVALLA
Firman grundad 1842.

M. ZADIG - MALMÖ
H. M. Konungens Hovlev.
Nederlag i Stockholm: Brunkebergsg. 4.
„ i Göteborg: Chalmersgat. 20.

Jofurol-Bad, en nikotinhaltig vätska, befriar Edra rumsväxter snabbt och effektivt från de skadegörande parasiterna. Sedan gammalt det enda verkliga utrotningsmedlet.
GÖR ETT FÖRSÖK!
Finnes i flaskor från Kr. 0: 75 i alla frö-, färg- och kemikalieaffärer.

Jag tycker uppriktigt synd om de döttrar som sign. "Mor" tycks fostra upp, om de någon gång skulle få ett eget hem. Behövs verkligen 7 kvällar i veckan för nöjen? teater? Det låter nästan så!

Jag tror att den som aldrig behöft taga hand om egna kläder har små förutsättningar att lyckas om hon en gång får moders och husmoderssysslan som yrke.

Den äkta mannen fordrar att hustrun (även om hon har arbete utom hemmet) skall se till även hans garderob. Kommer se'n småttingar veta nog vi alla, som äro mödrar vilken omtanke det fordrar, även om man har ett eller flera hembiträden. Därför är min enkla tro den, att den som från ungdomen fått vänja sig vid att ta' hand om sig och sitt har långt större förutsättningar för att bli lycklig och *länge* gift än den vars mamma skött sin stora flicka som en baby.

Och, kontorsfröknar och hemmadöttrar, är ej allas Ert mål just äktenskapet? Börja då och förbered Er i tid till det "yrket". Där blir *sällan* 8 timmars dag det vet lycklig

Lantbrukarfru.

Prydliga kanter i täppan.

(Forts. fr. sid. 894.)

tillämpas, då denna märkliga blomma först gör sig riktigt bra i tät massverkan. Nu för tiden ser man Schizanthus rätt så ofta i blomsterhandlarnas fönster, där de i sina krukor ståta i full skrud. Härigenom blir den kanske snart så känd, att man även kan få se den rikligt representerad uti täppans rabatter, där den lämpar sig särskilt väl som fyllnad i perennalistens många gånger svikande led.

Kryssordstävlan i n:r 33.

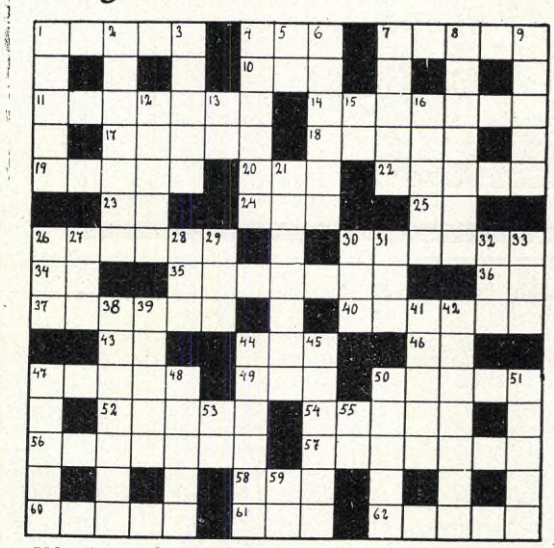

Vågräta ord: 1. Emma. 4. Religiös ceremoni. 7. Den sista gåvan. 10. Babylonisk gud. 11. Första augusti 1929. 14. Göra underkunnig om. 17. Dra i smutsen. 18. Något man har svårt att tro på. 19. Avliva. 20. Yttrande. 22. Berättande. 23. Ton. 24. Stämma. 25. Kännes som ett påhäng. 26. Påbud. 30. God karpfisk. 34. Släkte bland hängeväxterna. 35. Blir obevekligt ens bane. 36. Kan man bli förgiftad av. 37. Segelfartyg. 40. Rymde från Ariadne. 43. Motsatsen till 5 lodrätt. 44. Namn på process om materiellt rättsförhållande. 46. Blommar tidigt. 47. Sammankomst. 49. Tal och verb. 50. Uppfödare. 52. Svensk ätt. 54. Term i den högre matematiken. 56. Bruka konstnärer företaga. 57. Eld och vatten. 58. Träslag. 60. Stad med 22 stenkolsgruvor inom sina gränser. 61. Ledig. 62. Flod, vars huvudkälla upptäcktes av Sven Hedin.

Lodräta ord: 1. System. 2. Person med raserianfall. 3. Måste den skjutande stundom göra. 4. Var Xantippa. 5. Riktningsord. 6. Uppstår då sinnet rinner över. 7. Att vila på. 8. På västra halvklotet. 9. Något för barnen att få. 12. Gör ej en goodtemplare. 13. Tecken för modern metall. 15. Träd. 16. Förvaringsställe. 21 Bra att ha vid bergbestigning. 26. En plastisk massa. 27. Går på vatten. 28. Glasbruk. 29. Flicka. 30. Finfördelat kol. 31. Älv. 32. Något för rövare. 33. Finnas fyra olika. 38. Beredes av hjärtslag. 39. Gift. 41. Het vind. 42. Ljusfenomen. 44. Känd svensk politiker. 45. Lättare artikel. 47. Fin fågel. 48. Stånd. 50. Blodbrist. 51. Bruka ofta syskon göra. 53. Vanlig brevförkortning. 55. Betecknar brådska. 59. Kaldeisk ort.

I varje lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas *ett 15-öres frimärke* och summan av de insända märkena delas mellan pristagarna förutom de av redaktionen uppställda belöningarna — 2 st. à 5 kronor. Sändas flera tävlingssvar i samma försändelse inlägges vart och ett i särskilt kuvert. Prisen utbetalas genom postsparbanken. Kuvertet märkes: "Kryssordstävlan i n:r 33."

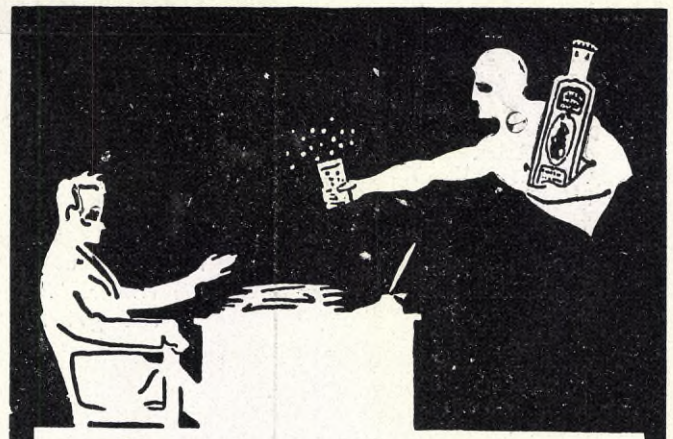

Dåsighet och Olust

är enligt vetenskapen bevis på dåligt blod och otjänliga ämnen i kroppen, gifter, som måste rensas bort. *Fruktsalt-Samarin* renar effektivt blodet, befriar magen och tarmarna från osunda samlingar, utdriver den skadliga urinsyran från kroppen, är välgörande för levern och njurarna. *Fruktsalt-Samarin* utför en grundlig invärtes rengöring, vilket sätter kroppen i god form, därför är det hälsobringande att dagligen dricka *Fruktsalt-Samarin.* Pris pr fl. kr. 2.50.
Säljes överallt. Obs.! Ej i lös vikt.
CEDERROTHS TEKN. FABRIK - STOCKHOLM

Olycksfall- och sjuk-
Skadeständs-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.
Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

Utmärkta organ
för
annonsering i landsorten:

Arboga: Arboga-Posten.
Avesta: Avesta-Posten.
Bollnäs: Tidningen Ljusnan.
Borlänge: Borlänge Tidning.
Borås: Borås Tidning.
Engelholm: Engelholms Tidning.
Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.
Falkenberg: Hallands Nyheter.
Falun: Falu-Kuriren.
Gävle: Gefle-Posten.
Halmstad: Tidningen Halland.
Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.
Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.
Hälsingborg: Helsingborgs Dagblad.
Härnösand: Härnösands-Posten.
Hörby: Mellersta Skåne.
Jönköping: Smålands Allehanda.
Kalmar: Barometern.
Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.
Karlstad: Värmlands Läns Tidning.
Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.
Köping: Bärgslagsbladet.
Landskrona: Landskrona-Posten.
Linköping: Östgöten.
Ludvika: Ludvika Tidning.
Luleå: Norrbottens-Kuriren.
Lysekil: Lysekils-Posten.
Malmö: Skånska Aftonbladet.
Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.
Mjölby: Mjölby Tidning.
Mora: Mora Tidning.
Motala: Motala Tidning.
Nyköping: Södermanlands Läns Tidning.
Nässjö: Nässjö-Tidningen.
Piteå: Norrbottens Allehanda.
Skara: Skaraborgs Läns Tidning.
Skövde: Skaraborgs Läns Annonsblad.
Sollefteå: Sollefteå-Bladet.
Strömstad: Strömstads Tidning.
Sundsvall: Sundsvalls-Posten.
Säter: Säters Tidning.
Söderhamn: Söderhamns Tidning.
Söderköping: Söderköpings-Posten.
Södertälje: Södertälje Tidning.
Sölvesborg: Sölvesborgs-Tidningen.
Tranås: Tranås Tidning.
Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.
Uddevalla: Bohusläningen.
Ulricehamn: Ulricehamns Tidning.
Umeå: Västerbottens-Kuriren.
Upsala: Tidningen Upsala.
Vadstena: Östgöta-Bladet.
Visby: Gotlänningen.
Vänersborg: Elfsborgs Läns Annonsblad.
Västervik: Västerviks-Tidningen.
Västerås: Westmanlands Allehanda.
Växjö: Nya Växjöbladet.
Örebro: Örebro Dagblad.
Örnsköldsvik: Örnsköldsviks Allehanda.
Östhammar: Östhammars Tidning.

Lösning:

Kryssordstävlan i n:r 27.

Vågräta ord: 1. Bukt. 6. Osat. 9. Nyårsvaka. 11. Dryg. 13. Öva. 14. Anna. 16. Rop. 17. Adela. 19. Dok. 20. Ispik. 22. Asiat. 24. Lata. 26. Krig. 27. Teak. 29. Vän. 31. Narr. 33. Talgoxe. 34. Palt. 36. Ägg. 37. Kvav. 40. Jakt. 42. Etui. 44. Sture. 47. Årset. 49. Tåg. 50. Drift. 53. Ulm. 54. Brak. 56. Apr. 57. Mede. 58. Röstsedel. 59. Dank. 60. Slöa.

Lodräta ord: 1. Bedrift. 2. Knyppla. 3. Tyg. 4. Bröd. 5. Kval. 6. Oka. 7. Sandiga. 8. Traktor. 10. Svek. 12. Ros. 15. Noa. 17. Akt. 18. Aar. 21. Iakttar. 23. Sinekur. 25. Avlat. 26. Knoge. 28. Eka. 30. Ägg. 32. Rya. 34. Postbud. 35. Ljugarn. 38. Visuell. 39. Vitmena. 41. Ked. 43. Tåt. 46. Gips. 48. Eld. 51. Ratt. 52. Fred. 55. Kök. 57. Mes.

Fröken *Eva Pauli,* Gåvetorp, och *Hulda Karlsson,* Box 1253, Kumla, få vardera 12 kr.

Scen och Film

"Historien om Lena Smith" var inte så tokig för att vara film, som termen tyvärr måste låta. Esther Ralstons blonda skönhet doftar visserligen mer Broadway än ungersk pusta och hon accentuerar sitt yankeeursprung onödigt starkt med gester som skola föreställa otålig bondflicka men bli nyckfull societetsdam. För att vara så urbota banalt — löjtnanten-förföraren och bondflickan-offret — var motivet välbalanserat och stramt tillvarataget, även om en del av handlingens jätteskutt förbluffade. Som säsongöppning är filmen ganska aktningsvärd. *B. A.*

Ett halvt liv.

(Forts. fr. sid. 893.)

rig. Hon märkte det själv, men orkade inte reda upp sammanhanget, isynnerhet som de yngre gjorde henne generad och olycklig med sitt eviga skämt om att hon svarade: "Goddag yxskaft." Det var nog så också. Varje gång hon väntade sina kära, föresatte hon sig, att nu skulle de finna henne vaken och intresserad för teater, musik, sport, skolhistorier och moderna lustigheter, men så snart hon såg Janes markerade ansikte, så likt faderns, eller när Frida kvittrade med en ung kvinnostämma, påminnande om den vackra sångerskans, miste fru Lodelius kontrollen över sin psyke och led fruktansvärt av det godmodiga gyckel hon utsattes för, maktlös inför de starkares livsbetonade energi.

Ju högre och klarare nya ord och meningar ljödo i de oftast tysta rummen, desto tätare svepte sig minnenas tyngande dimma omkring den gamla; hon försökte sig med ett försagt: "Kommer ni ihåg", men det drunknade i diskussionen om det sista föredraget i radio, ljudfilmens förutsättningar att slå igenom eller Janes utsikter till professuren vid högskolan.

Så hände det, att alla tre döttrarna på en gång erinrade sig, att de borde jollra med modern, och de letade fram de omtuggade historietterna från barnkammaren. Inte anade de, att fru Lodelius skämdes, så att gråten satt som en klump i halsen; hon visste precis, vad de tänkte: nu pjoltar vi med gumman.

Hon var aldrig ensam med Dagmar utan att hon talade om breven. "Vad skall lilla mamma med dem", frågade Dagmar på sitt vänliga sätt, "det står ju bara tråkigheter i dem."

"Finnas de, barn?"

"Det får vi fråga Jane om, söta mamsingen."

Slutligen fick den gamla mod att fråga sin myndiga dotter.

"Kära lilla Jane", sade hon, "jag kan inte dö, förrän jag fått veta, om pappas brev från den förfärliga tiden finns. Och jag vill så gärna sluta i frid. Jag kämpar i min tystnad och ensamhet som en skeppsbruten. Hjälp mig, om du kan. Den, som står så nära det stora okända som jag, har inga andra önskningar än att få göra upp med det förflutna."

Jane invände: "Här är ju ingenting att göra upp. Pappa svek sina plikter. Därom råder väl bara en mening."

Fru Lodelius blev otålig.

"Ack, att jag inte skall kunna förklara mig så att du förstår. Det är inte fråga om resning i målet eller vad ni kallar det. Jag vill bara ha min älskades sista ord till mig. Jag vill läsa dem nu, när smärtan av det grymma slaget domnat. Jag, som aldrig upphört att älska honom, vill försöka förstå hans kärlek och förlåta.... Och bakom orden finner jag kanske goda tankar också för mig. Du tycker kanske det låter tillgjort, om jag säger, att jag skulle vilja likna de där breven vid en kaktus, i många år har den stått ful och grå med ondskefulla taggar, och så till sist blommar den. Minnena blommar."

"Bittra minnen?"

Den gamla nickade:

"Ja, bittra, men vackra ändå."

Jane teg. Hon såg ömkande på modern. Tänk, att alla, till och med de klokaste, dugligaste människor skulle förfjantas på ett eller annat sätt, när de blev gamla. Hon skulle velat se sin mor raktryggad och stolt avvisa minnena, hävda sin självständighet och bannlysa makens namn.

Emellertid kommo breven fram, och efter den dagen föll det ro över fru Lodelius. Hon ansträngde sina svaga ögon till det yttersta för att i timtal läsa den välkända skriften. Hon hade kommit på avstånd från mycket, ja, från det mesta av innehållet. Eller hon såg det i en annan dager. Han hade inte velat göra henne ont med dessa brev, tvärtom, det förstod hon nu. Kärleken blev honom övermäktig.... Hur kunde hon döma det? — — Men han hade vänliga, tacksamma ord för henne. Dem hade hon inte märkt, när den brusande sorgen behärskade henne. Ett ljuvligt lugn bredde sig över de tröttstridda tankarna. Döttrarna märkte, att modern förändrats och sade sins emellan: "Det har tagit henne alldeles för mycket med de här välsignade breven. Hon är så underlig i ögonen. Det är som om hon inte såg utåt, bara inåt."

En förmiddag kom den levnadsglada Frida och hälsade på. Hon var som ett soligt, sorglöst leende hela den eleganta uppenbarelsen.

"Vad roar sig det lilla modershjärtat med, ha, ha, ha."

"Å, jag sitter här och har det gott. Jag är färdig nu."

"Till vad då? Skall det bli stor bjudning kanske? Man ser vådligt fin ut i siden och spetsjabot. Men litet blek om den söta nasusen." Hon gned hastigt sina egna kinder som om hon undrade ifall de hade den rätta färgen. Så tillade hon: "Jane och Dagmar kommer om en stund. Vi har stämt möte här för att få oss lite riktigt gott kaffe."

"Ni är så välkomna, mina små flickor."

"Och du ska få höra så mycket nytt, lilla gumman! Du sitter här och grubbliserar, det far du inte bra av. Vi har tänkt ut att du behöver luftombyte...."

"Det får jag nog, barnet mitt."

Frida kom av sig. Hon blev plötsligt rädd för den gamlas skinnande, starka ögon. De sågo inte på henne, inte på något i rummet. Bortom tid och rum blickade de. För långt bort för att Frida skulle kunna följa dem.

"Det är något jag gärna skulle vilja säga", började fru Lodelius — — —

Frida avbröt skrämd: "Vänta till de andra kommer."

"Nej, nej, du kan framföra det, Frida. Jag ville tacka er för all kärlek och be er inte sedan när det är för sent fundera på, varför vi aldrig riktigt förstod varandra den sista tiden. Ni unga kan nog inte sätta er in i de gamlas tankegång. Det rår ni inte för. Det var bara det jag ville säga. Och så — — — Tack för breven! Jag har just bränt dem."

"Ja, tyckte jag inte det osade", sade Frida. "Det var för väl, att mamma gjort kol på de orostiftarna."

Fru Lodelius log inte blitt som vanligt. Hennes min var allvarlig, nästan sträng, men hon sade ingenting. Tilliten till att vara färdig icke bara med breven utan med tillvaron gav hennes sinne en stillhet, vilken höll orden på avstånd. Följande dag dog hon.

LÄSARINNORNAS SPALT

Den dam som frågar efter läkarboken, Den nya Vetenskapen av Louis Kuhne, bedes sätta sig i förbindelse med fröken Söderberg S:t Larsgatan 34, Linköping.

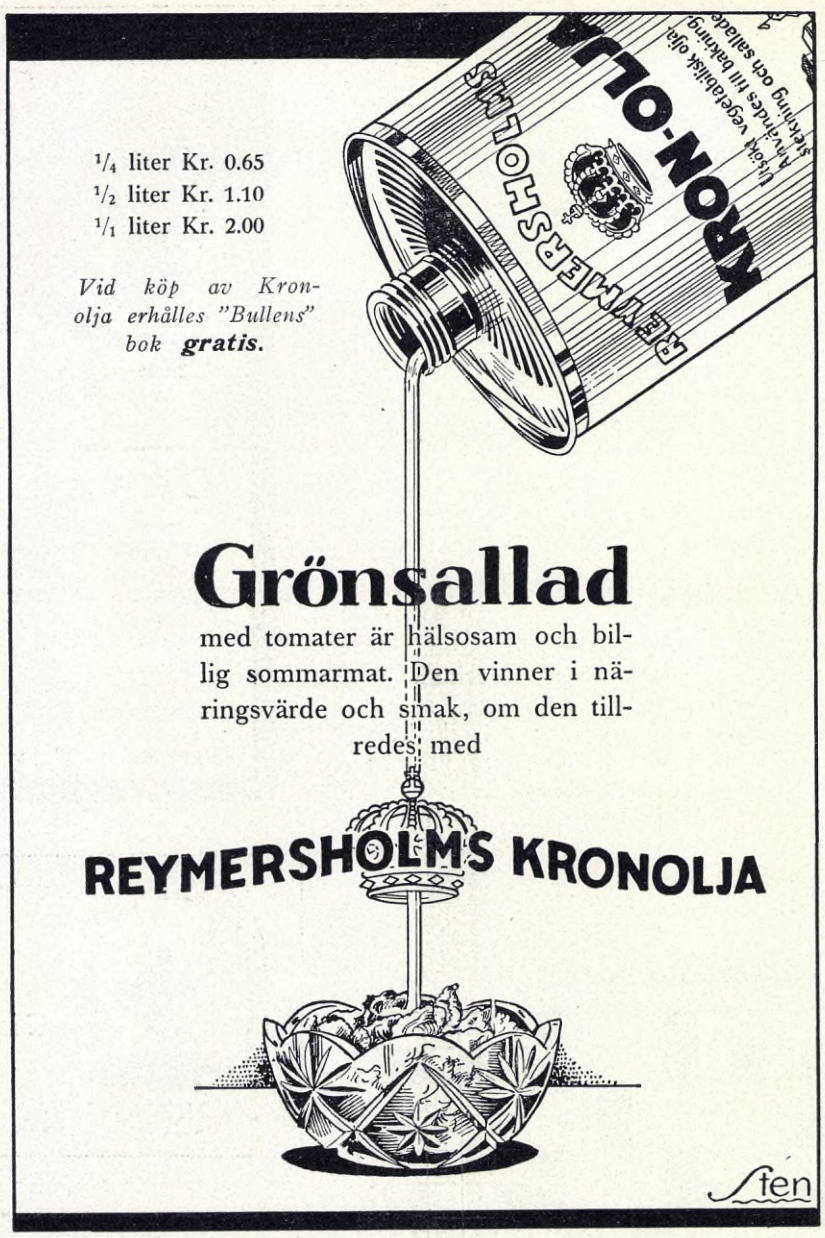

1/4 liter Kr. 0.65
1/2 liter Kr. 1.10
1/1 liter Kr. 2.00

Vid köp av Kronolja erhålles "Bullens" bok ***gratis.***

Grönsallad

med tomater är hälsosam och billig sommarmat. Den vinner i näringsvärde och smak, om den tillredes med

REYMERSHOLMS KRONOLJA

Sten

En familjeklenod är ett äkta Viking-Ur

Det *fulländade* kvalitetsuret med den säkra gången och det förnäma utseendet.

Herrsilverur fr. 40 kr. och högre. Armbandsur, olika prisläger. *Hos urmakare.* Enkelboett 14 karat 120 kr. Dubbelboett 14 „ 160 „ o. högre.

Begär alltid Vitrums tillverkningar:
Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel. Nedsatt pris.

Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat. Nedsatt pris.

Mineralvattensalter Vitrum.

Laxermarmelad Vitrum, bästa avföringsmedel.

Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot halsbränna.

FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande o. mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist o. svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

Apoteket Vasens Apoteksvarucentrals Laboratorium, Sthlm.

Samtliga preparat finnes på alla apotek.

Florodol var morgon ny, förlänar frisk och vacker hy

PARFYMERI FLORA, GÄVLE

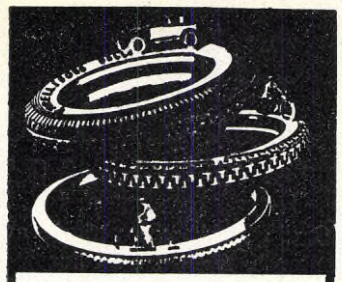

I främsta ledet

såväl med avseende på material, hållbarhet och utförande står

1929 års

TRELLEBORG CORD

för omnibussar, lastbilar, personbilar, motorcyklar och velocipeder

Erhålles hos gummiförsäljare.

TRELLEBORGS GUMMIFABRIKS A.-B.
Stockholm TRELLEBORG Göteborg

Ni bör magra

bliva slank och modern och förbättra Ert allmänna välbefinnande utan att behöva tillgripa vare sig diet, kroppsövningar eller medicin. Synligt resultat redan efter fem dagar. Ni kan lätt själv reglera avmagringskuren att gälla hela kroppen eller endast viss del. Tillskriv Fru Christiane Christiansen, 45 Nørregade, Köpenhamn K. 7, som gratis sänder Eder upplysningar om ett verksamt medel, lätt att följa i hemlighet. Medlet är ett verkligt mirakel.

HEMTREVNADSRÅD

Av *möbelarkitekt Eduard Rasch.*

Möblering.

Fråga: Våningen består av 2 stora och 2 små rum och kök. Det ena mindre sängkammare, det andra fruns rum. Där finns en möbel av polerad björk.

Vilka möbler till de andra rummen? Det ena vardags- och matrum, fast endast ett bord som matrumsmöbel. Piano, svartlackerat, finnes i det andra. En målad och en bonad möbel ha vi tänkt oss, men var placera den ena och den andra. Tacksam också för råd angående träslag till de bonade möblerna. Vidare gardiner och draperier till "pianorummet". *Vän av Idun.*

Svar: Möblera matsalen i gustavianskt med lackerade sittmöbler, exempelvis mörkt gröna med uppläggningar grågrönt, klädda med en stilcretonne. Bord och skåp av antikbonad mahogny. I vardagsrummet möbler av bonad ek eller mörk-bonad björk. En soffa, runt bord, ett par bekväma fåtöljer, stolar, byråsekretär och låga bokhyllor. Rostfärgade sammetsgardiner med utskuren lambrequin lika möbeltyget i mönstrat linne i rost, brunt och guldfärg. Draperier av sammet.

Tapeter och mattor.

Fråga: Hurudan färg på tapeter och trasmattor i sängkammare med vit möbel i allmogestil? 3 fönster. Hurudana gardiner? Vilken färg och hurudant tyg till överdrag på stolarnas lösa dynor? Draperier? *Lärarinna.*

Svar: En svag himmelsblå färg på tapet, möjligen med mönster i grått. Trasmattor i grått, blått och svag orange. Gardiner i orange med blå volanger i hemslöjdskvalitet och draperier i samma färg utan volanger. Möbeltyget orange med smal randning av grått.

Tapeter i matsal.

Fråga: Var god ge ett råd i eder tidning. Vi tänker tapetsera en matsal — möbeln mörk ek i Gripsholms modell — tänkte ta en tapet i guldton, men ska ha en hylla cirka 1.50 från golvet, med lister av ek.

Skall tapeten under och över hyllan vara lika eller en tyngre under och en lättare över i samma färgtoner, skall taket dragas ner då, vill ej gärna ha det ner till hyllan. Tacksam för svar.

Fru Anna.

Svar: Tapetsera med en mustig grågul putstapet över hyllan, och måla denna samt det nedre väggpartiet, dörrar och fönster med matt oljefärg i samma ton som möblerna. Indela panelen med lister, vilka spikas direkt på väggen. Oljefärgen bör "borstas" och möjligen antikbehandlas.

Tapet och målning.

Fråga: Hurudan färg på tapet och målning i salong?

Möbel benvit, antik, klädd med siden i rosa och gulbeige. Draperier och matta i samma färger.

Ny våning.

Svar: Välj en gulbeige tapet med obetydlig guldglans samt måla dörrar och fönster i benvitt, något mörkare än möbeln.

Klädsel av soffa.

Fråga: I vilken färg anser ni man bör kläda en mahognysoffa, empire då tapeten är blågrå, draperier och lampskärm svagt gammalrosa. *Rådvill.*

Svar: Kläd soffan i gråsvart tageltyg eller ett tämligen bredrandigt siden eller linne i blågrått, grått och en svag rand svart.

En soppa igen.

Det här är en närande och billig vegetarisk soppa på höstkanten, då det blir litet kyliga dagar. För resten är allt slags grönt läckert just nu, kålen liksom andra grönsaker för att inte tala om de tidiga rötterna av olika slag.

Kålsoppa med mjölk.

½ liter mjölk, 2 msk. margarin, 1 struken tsk. potatismjöl, 1 rödlök, 1 litet kålhuvud, peppar och salt.

Kål och lök skäras mycket fint och läggas i en panna med det smälta margarinet, men ej att brynas, utan endast att sakta puttra i en 20 minuter. Då de behöva spädas, tillsätt små kvantiteter av *kokande* mjölk och då det hela är tillsatt, får soppan puttra en kvarts timme. Potatismjölet utrört i litet vatten ihälles och efter ett uppkok av ytterligare 5 minuter smaksättes soppan med salt och peppar. Var så god!

Martas Bekymmer.

Aspirin-TABLETTER

vid tecken till förkylning eller reumatism

Bomullsgarn
Domestiker
Lärfter
Hollands
Madapolam
Nainsock
Flaneller
Kulörta Bomullstyger
Lakansvävnader m. m.

— INGEN —
HUSMODER KAN UNDVARA
GEFLE GARN
och
SVANENS VÄVNADER

Åttioårig erfarenhet garanterar varan.

NYTT och NYTTIGT

Dekorativ väska.

Väskorna av blommig kretong, som alltjämt äro populära, kunna varieras, på många sätt. Här ses en dekorativ jätteväska med celluloidbygel. Mönstret är valt så att en stor bukett avtecknar sig som motiv mot svart botten. Det är en trevlig sak, som man kan tillverka själv, när man ligger på landet, där den också är avsedd att användas.

Välkomna gästerna i ett välskött hem!

Gäster granska kritiskt varje detalj i hemmet. Den omtänksamma värdinnan använder därför dagligen **Liquid Veneer** för att hålla golv, träinredning och möbler fläckfritt rena, vackra och glänsande. Den dammar, rengör och polerar på ett enda tag. Den efterlämnar **icke** en sådan oljig eller klibbig yta (som andra polermedel), som faktiskt suger till sig allt damm. Den förenklar hushållsarbetet, sparar händer, tid och pengar. Kan användas av vem som helst.

Säljes överallt!

Möbelpolityren

LIQUID VENEER

dammar • rengör • polerar. Gör icke ytan fettglänsande.

Engros: A/B M. Hansen, Sthlm 19

Skönhetsråd.

(Meddelade av Olga Clanman, Beauty Parlor Etoile, Kungsgatan 55.)

Sommarhyns defekter.

— Jag får ju säga att du är bra att ha.

— Jag! Det menar du inte. Du som alltid gruffar på mig.

— Ja, just därför. Du är sällsynt inspirerande för en domnad ambition. Om jag skulle rita av en som varnande exempel för hur

En solbränd, frisk hy

önskar Ni Er säkert. Ingnid därför Eder kropp med

NIVEA-CREME

och gå därefter ut i den friska luften och solskenet Nivea-Cremen förstärker solstrålarnas brynande inverkan och förebygger det smärtsamma "soleksemet". Men Eder hud måste vara *torr*. Utsätt Er aldrig för solens strålar, när Ni är *våt*. Och glöm icke, att Nivea-Cremen skall användas *innan* Ni går ut i solen.

Endast Nivea-Cremen innehåller det hudnärande eucerit, som är orsak till cremens enastående verkan.

Nivea-Creme i askar à kr. 0,50, 1,20 och 2,—.
Nivea-Creme i tuber à kr. 0,90 och kr. 1,50.

Generalagentur för Sverige: A. Sandström & Co., Göteborg

Jag är lugn

Jag har använt Kronättiksprit för mina inläggningar.

KRONÄTTIKSPRIT

Bästa mat- & inläggningsättika.
Högsta kvalité. Utsökt arom.

A.-B. VINÄGRON, Gbg. Försälj.: TOMTEN

man inte skall se ut när man kommer från semestern så skulle jag rita av dig. Frågan är bara om alla dina skönhetsfel skulle rymmas på planschen . . .

— Jag! Som för en gångs skull ser riktigt snygg ut. Lagom brun . . .

— du ser ut som sextio kilo halvsmält blockchoklad . . .

— och ser frisk ut . . .

— med en här av sällsynt friska kvisslor . . .

— med en hy som riktigt lyser av soldruckenhet . . .

— och vidgade porer som titta som små glada ögon på omgivningen . . .

— och med . . .

— *Nu slutar du.* För nu tänker jag börja. Ämnar du gå på Operans festföreställning den 14:de med de där armarna?

— Jag har inga andra . . .

— Nej, men du skall få. Ett par, som inte verkar kanelstänger. Och ett ansikte, som inte ser ut som en svart kroppkaka. Alltså: du doppar en linneduk, stor som en ordinär näsduk, i ren citronsaft, lägger dig på en soffa och låter duken ligga över ansiktet i 10—15 minuter. Likadant på armarna. På tio dagar ser du ut som en german igen.

— Men en något snustorr sådan . . .?

— Augenblick. Efter citronproceduren måste du smörja in respektive delar med någon fet crème.

— Så ha vi de små glada ögonen . . .

— Menar du dina egna så lär de väl vara ohjälpliga. Men porerna, som du lyckats åstadkomma i oanad mängd och utsträckning vid näsvingarna kan vi ju försöka gå i härnad mot. Du blandar till en soppa av hälften citron- och hälften gurksaft och doppar ovan nämnda duk i den och låter den ligga på ansiktets angripna delar en liten stund två gånger om dagen. Därav bekommer du på grund av din torra och lätt irriterade hy kvisslor . . .

— Sött . . .

— Kan bli. Om du sköter dem med en bra ren fet svavelcrème.

— Bra ren fet . . .

— Duktigt. Och vad tvättar du dig med?

— Vatten. Och tvål.

— Du skulle bara våga. Undras när det skall gå in under permanentningen på dig att man kan bli ren av annat än tvål och vatten. Den babytanken borde du ha växt ur snart. När porerna äro starkt utvidgade så gör du ren ansiktet med gröna gurkskivor, själva gurkköttet, som du lägger på de poriga ställena.

— Jag tycker inte om att begagna matvaror till skönhe . . .

— Om du har ett så känsligt samvete så tycker jag inte du ska gå på Operan den 14:de. Och se ut så supén sätter sig på tvären för folk efteråt.

— Det gör väl detsamma hur man ser ut när man är sextio år.

— Förlåt, när blev du sextio år?

— I somras. Titta på mina ögon.

Rekvirera

Lucks

"REKLAM-ASK"

med fin

Choklad & Konfekt

väg. ½ kg.

endast Kr. 2.— st.

Expedieras till landsorten mot postförskott.

PERCY F. LUCK & Co.

STOCKHOLM.

— Du menar rynkorna. Undra på det, när du har suttit halva dygn och kisat utåt blåa vågor. Det lär ska finnas något som heter parasoller . . .

— Det är det värsta jag vet.

— Och det värsta jag och den övriga vettiga mänskligheten vet är ett ungt fruntimmer med halva ansiktet som ett gammalt vinteräpple. Du tar en bra sammandragande crème och smörjer i ett ganska tjockt lager runt ögonen. Sedan doppar du en fyrdubbel linneduk i dubbelt rosenvatten, lägger dig på lut på ottomanen, blundar och ligger så i 15—20 minuter. Men blunda inte som en gris, så du kniper ihop ögonen och rynkorna sitter där, utan mycket lätt. Inom ett par veckor har halva åldern gått sin väg. Och glöm inte ögonlocken.

— Jag glömmer ingenting.

— Det är skönt att det finns optimister i denna onda värld . . .

Pandora.

?FRÅGOR OCH SVAR!

Etikettfrågor.

Fråga: 1) När en något år äldre flicka än jag lägger bort titlarna med mig, bör jag då tacka?

2) Jag har visit av en dam. Då inträder ännu en dam. Vem bör jag nämna först vid presentationen?

3) Hur äter man en kräfta mest comme-il-faut?

Tacksam 20-årig Eva.

Svar: 1) Det beror på hur det faller sig. En sådan sak beseglas ju vanligen med ett handslag, och ett tack kan man väl alltid kosta på sig.

2) Den yngre nämnes först; det är denna som föreställes för den äldre.

3) Det sker ju vanligen med hjälp av en kniv och fingrarna. Man får dock se till att göra det så snyggt och så litet motbjudande som möjligt. Kräftan kan skalas med kniv och gaffel, men det är för omständligt att här beskrivas.

Tyrolen.

Fråga: Vore tacksam få adress på bra pensionat eller mindre hotell i Berchtesgaden. *N. N.*

Svar: Grand Hotel, Hotel Bellevue (mindre) och Hotel-Pension Villa Augusta.

Kurser.

Fråga: 1) Finnes i Stockholm, någon skola, som meddelar undervisning i vävning och handarbeten på eftermiddagar och kvällar?

2) Var kan man få adresser på bra inackorderingar för unga flickor? *Aftonkurser.*

Svar: 1) Hör efter vid Johanna Brunssons Vävskola, Kungsgatan 70.

I Birgittaskolan, Birger Jarlsgatan 4 och i Sankta Birgittaskolan, Birger Jarlsgatan 20 gives aftonkurser i handarbeten.

2) I Studiehemmet, Tunnelgatan 19 B mottagas unga studerande flickor i inackordering. Även så i Elevhemmet, Sturegatan 60. Om det ej finnes plats, kan ni där möjligen få anvisning på annat lämpligt ställe.

Besparingar.

Fråga: 1) Skall insättningar å Allmänna Sparbanken i Göteborg bevakas och på vad sätt?

2) Huru stora premier erläggas för att få en livränta? Ålder 47 år. *Gammal prenumerant.*

Svar: 1) Såvida sparkasseboken är företedd för vederbörande och beloppet infört i längderna behöver ingen bevakning ske.

Alla upplysningar i denna sak lämnas av huvudkontoret, Vasagatan 4, Stockholm.

2) För genast begagnande livränta vid 47 år erläggas av kvinna Kr. 1,719:47 för varje 100 kr. av livräntan, således ungefär 5,82 % å premien.

Möbelarkitekt.

Fråga: Önskar veta någon lämplig skola för utbildning till möbelarkitekt. Kurstiden. Avgiften. *A. L—r.*

(Forts. å sid. 907.)

Varför tror *Ni* icke på Facil?

Om Facil icke verkade avmagrande, torde det väl knappast vara så många tusenden, som år efter år toge sina Facil-kurer. Dessa årligen återkommande Facil-förbrukare torde likaledes vara det bästa beviset på Facil-pastillernas oskadlighet. *Ni* kan naturligtvis likaväl som andra använda Facil; det *är* oskadligt, om blott bruksanvisningen följes — och att Ni bliver smärt successivt och säkert är en given sak. Försök en gång, så kommer tron av sig själv.

Facil-pastiller fås på alla apotek à kr. 4.00 för 100 pastiller. Betalningen kan också insändas i frimärken till Facil-Depoten, postbox 365, Stockholm 1, vilken då omgående sänder Eder ett glas portofritt och diskret.

Bruksanvisning, normalviktstabell och uttalanden från personer, som blivit smärta genom Facil medfölja varje glas.

IDUNS KOKBOK

av Elisabeth Östman-Sundstrand

är en oumbärlig hjälp vid

syltning,

konservering,

svampinläggning.

I trefärgstryck rikt illustrerad
ny upplaga.

Kr. 6:—

Rekvirera genast från närmaste bokhandel eller direkt från

• Iduns Expedition • Stockholm •

Mot postförskott. *Portofritt.*

IDUNS HUSHÅLLSSIDA

REDIGERAD AV ANNA SCHENSTRÖM, GUNILLASKOLAN, UPPSALA.

1 *God kvalité*

2 *Stor hållbarhet*

3 *Prisbillighet*

utmärka

FALU-ÄTTIKA

RÄTTER I GELÉ.

En grupp anrättningar, som äro synnerligen användbara under alla årstider äro sådana i gelé. När de dessutom höra till de mest dekorativa och smakliga rätter vi kunna bjuda på, så är det skäl i att använda dem. Många husmödrar ha emellertid för sig, att dylika rätter äro besvärliga att tillaga och svåra att få lyckade, men har man en gång lärt sig de rätta proportionerna vid blandningen av geléet och de rätta greppen vid klarningsprocedurer., blir konsten ganska enkel. Många anse även, att rätter i gelé höra endast festmåltiderna till. Visst är det så att en hel del av dem äro särskilt lämpliga i den finare matlagningen, men man har god användning för detta tillagningssätt även i vardagens matsedlar. Så kan man med fördel dryga ut rester genom att lägga dem i gelé. Lägg t. ex. överbliven kokt fisk eller kokt kött eller kokta grönsaker i gelé, antingen var för sig eller olika sorter tillsammans i en form. Anrättningen kallas sedan à la daube. Man kan ju även lägga enstaka skivor eller bitar av kött, fisk eller grönsaker i gelé. Hit hör även sådana rätter som inkokt strömming, inkokt braxen o. s. v.

Det är emellertid inte endast för kött, fisk och grönsaker detta anrättningssätt användes; det användes ju lika ofta för frukter, fruktsaft, vin och gräddblandningar. Anrättningssättet lämpar sig alltså för såväl förrätter och huvudrätter som för mellanrätter eller smörgåsrätter och efterrätter. Vi lämna för dagen efterrätterna åt sitt öde, de ha sitt speciella tillagningssätt, och ägna vår uppmärksamhet åt övriga rätter i gelé. För att erhålla geléet till dessa rätter använder man sig av gelatin. Undantag från denna regel är kötträtter, som i sig själva innehålla tillräckligt med limämne, vilket t. ex. är fallet med kalvsylta kokt på kalvläggar, där som bekant syltan stelnar utan tillsats av gelatin. Kalvsylta kokt på bog utan lägg stelnar däremot knappast utan tillsats av åtminstone något gelatin. Man kan bereda à la daube på kalv, à la daube på gris, à la daube på gås o. s. v. utan tillsats med gelatin, om man i stället kokar köttet tillsammans med tillräckligt med kalvlägg. Enklare och vanligare är emellertid att till dessa som andra rätter i gelé använda sig av gelatin. Som spad till geléet kan man allt efter de olika rätterna använda sig av köttbuljong, fiskbuljong eller grönsaksspad, och resultatet är givetvis beroende av spadets styrka och goda smak. Till varje liter spad kan man sedan beräkna 10—12 blad gelatin. Om anrättningen beredes i så god tid, att den kan stå över en natt, kan man taga det lägre antalet, annars det högre. Gelatinbladen böra före användningen spolas av i kallt vatten, de läggas sedan i en kastrull tillsammans med spadet, och blandningen hettas upp, tills gelatinet är upplöst. Är spadet från början klart, eller i fall när det ej är av så stor vikt, att spadet är fullkomligt klart, är geléet nu färdigt att använda. Men i de flesta fall bör man klara geléet före användningen.

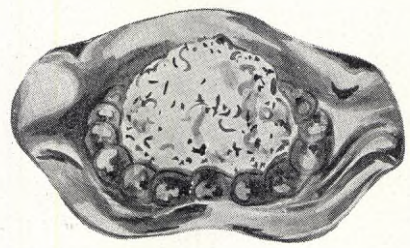

Svampgarnerad tunga i gelé med grönsaksmajonnäs.

Till varje liter spad beräknar man 1—2 äggvitor (till 1 lit.—2 äggvitor, till 2 lit.—3 äggvitor o. s. v.). Spadet får icke vara varmt (endast ljumt), när vitorna blandas in. Detta sker bäst om man lägger äggvitorna först i kastrullen — denna måste vara kall — och härefter tillsätter spadet så småningom under ständig vispning. Kastrullen sättes sedan över livlig eld och får under ständig omrörning hastigt koka upp. Härefter ställes kastrullen med lock på vid sidan av elden, så att innehållet håller sig nätt och jämnt vid kokpunkten under c:a 10 min. Då bör äggvitan ha skurit sig grundligt, d. v. s. den har koagulerat, och därvid har den dragit grumset med sig. Nu silas spadet genom

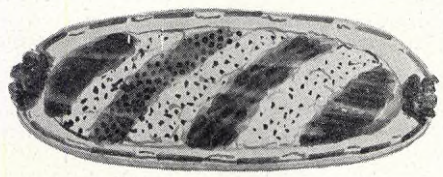

Kall fisk med grönsaker i gelé.

fin duk och bör då vara fullkomligt klart och färdigt att använda.

Det är kanske här skäl i att påpeka, att beskrivningen på klarningsproceduren tager betydligt mycket mera tid i anspråk än vad som motsvaras av det praktiska utförandet.

Några exempel på rätter i gelé angives nedan.

Svampgarnerad tunga i gelé (för 6 pers.).

12 vackra skivor av kokt saltad oxtunga, kokta champignoner, persilja.

Gelé: ¾ lit. god buljong, 8 blad gelatin, 1 äggvita.

Geléet beredes som ovan beskrivits. Tungskivorna läggas på ett stort fat, som förut avspolats med kallt vatten. Litet av geléet hälles försiktigt på, så det nätt och jämnt står över tungskivorna. Champignonerna skäras mitt itu längs efter och läggas en halva på varje tungskiva. Därjämte lägges ett litet blad persilja. När det första geléet stelnat, häller man med sked ytterligare litet gelé över garnityret och låter det stelna. Vanligen får man ytterligare ett par gånger hälla litet gelé över garnityret och låta det stelna emellan för att få garnityret helt glaserat. När detta är färdigt, skär man med skarp kniv ett snitt runt tungskivan, lossar den från fatet och lägger sedan tungskivorna efter varandra på lämpligt serveringsfat. På mitten kan man lägga marinerade grönsaker eller grönsaker i majonnäs, se bilden, eller vanlig grönsallad.

På samma sätt går man till väga, om man vill lägga t. ex. skivor av leverpastej, av kokt kall lax, kokta ålrullader el. d. i gelé.

Man kan på samma sätt lägga olika slags garnityr i gelé, t. ex. hårdkokta äggskivor garnerade med en kräftstjärt på varje, tryffelskivor med en rund prick tomat på el. d. Båda dessa garnityr lämpa sig väl för garnering av kalla sallader t. ex. fisk och grönsaker i majonnäs el. d.

Kall fisk med grönsaker i gelé (för 6 pers.).

Kokt kall rensad fisk (c:a en rågad djup tallrik), 1½—2 kkp. majonnässås, tryffel eller murklor, 2—3 tomater, 2 kkp. kokta ärter, 2 kn. kokta hela små morötter, 200 gr. kokta haricotsverts.

Gelé: ¾—1 lit. fisk- eller grönsaksspad, 8—12 blad gelatin, 1—2 äggvitor.

Geléet beredes, som ovan beskrivits. Tomaterna skäras i skivor, och dessa läggas på fat i en eller par långa rader, den ena skivan något på den andra. Gelé hälles på, så det står över. Ärterna läggas på ett fat för sig och likaså morötterna och bönorna. Gelé hälles över på de olika grönsakerna, och när alltsammans är fullkomligt stelt, skär man ut grönsakerna i lagom breda rader. På lämpligt serveringsfat breder man först ut fiskbitarna som en bädd på fatet. Härefter lägger man kokt majonnäs i breda ränder, och emellan dessa breda band (gärna skarvade) av grönsaker i gelé. På majonnäsränderna strör man hackad tryffel eller hackade murklor, se bilden.

I stället för fisk kan man använda köttärningar eller också kokta kalla grönsaker, äggskivor och grönsallad el. d.

ÖRGRYTE KEMISKA

KUNGL. HOVLEVERANTÖR

GÖTEBORG

UTFÖR ELEGANT

KEMISK TVÄTT

och FÄRGNING

Klänningar
Dräkter
Kappor
Kostymer
Uniformer
Överrockar
Mattor
Gardiner
Draperier
Täcken
Filtar

Ombud å de flesta platser i Sverige. Gods kan även insändas direkt under adress Göteborg.

Prova vår av kännare högt uppskattade

KLASS II

PILSNER

A.-B. HEMBRYGGERIET

HELENEBORGSG. 15, STOCKHOLM

TEL. Söder 37045, Söder 37046.

Hembäres direkt till privathushåll.

För hemmets

bestånd även vid familjefaderns eventuella bortgång erbjuder en livförsäkring full trygghet. Den bör dock tagas i ett solitt livbolag med starka fonder. Ett dylikt är

Allmänna Lif

försäkringsbolaget

Strandvägen 5 A, Stockholm.
Begär prospekt och upplysningar.

EKSTRÖMS VANILINSOCKER

VAR SKOLA VI GÖRA VÅRA INKÖP?
En lättbesvarad fråga – läs Idun

BAGERIER:
LEKSANDSBAGERIET
Nybrogatan 69.

Moster Lottas Brödbod
Birger Jarlsgatan 53

BAND, SPETSGARNITYR OCH SCARVES:
Sucksdorffs Bandhandel
Hamngatan 38.

SUNDINS
65 DROTTNINGGATAN 65
damfrisering

FOTOGRAF:
SANDELS JOR
Drottningg. 27, 4 tr. hiss. Tel. N. 93 29

GARN & HANDARBETE:
Systrarna Hultgren
Birger Jarlsgatan 13, 2 tr.

MODEMAGASIN:
Firma Gerda Janson & C:o
Inneh.: Ebba Olson & Gerda Janson.
Drottninggatan 45.

Atelier Mitra
Tel. 15 53. Birgerjarlsg. 34, STHLM.

OPTIKER:
Clara Ekström
Jakobstorg 3

SKODON:
JERNS
DROTTNINGGATAN 35

SMÖR, OST, ÄGG:
Ph. Engfeldts Smöraffär
Östermalmstorg 2

SNÖRMAKERI:
Mattssons
KLARABERGSGAT. 52

SPETSAR:
De Förenade Spetsfabrikernas
FÖRSÄLJNINGSLOKAL
Grevturegatan 13

Begär alltid
SMÅRYDS FRUKTÄTTIKA
Yppersta bords- & matättika.
Rekommenderas av läkare
Användes som vinaigre.

Är trots all konkurrens
främst bland putsmedel för koppar o. mässing.

IDUNS KÖKSALMANACKA.

(18—24 aug.).

SÖNDAG. *Frukost:* Kräftomelette; smör eller margarin, bröd, postflingor med mjölk, ost, ansjovis, rädisor; kaffe eller te, vetebröd. — *Middag:* Stekta marinerade duvor med krusbärssallad, skurna tomater, sås och potatis. Kokta gröna bönor och rört smör. Militärtårta.

MÅNDAG. (Makaronidag.) *Frukost:* Stekt salt sill med brynt lök, gräddsås och potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — *Middag:* Italiensk makaronigratin. Släpärter med rört smör. Rå frukt.

TISDAG. *Frukost:* Kokt blomkål med kräftsås; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — *Middag:* Kalvkyckling med gurka, färsk lingonsylt och potatis. Blandade skogsbär med grädde.

ONSDAG. *Frukost:* Sallad av kött och grönsaker i majonnäs; smör eller margarin, bröd, postflingor med mjölk, ost; kaffe eller te, vetebröd. — *Middag:* Kokta sjötungsfiléer med spenat, holländsk sås och potatis. Svensk äppelkaka med vaniljsås.

TORSDAG. *Frukost:* Laxlåda med risgryn; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — *Middag:* Passerad grönsoppa med frikadeller. Tunna pannkakor med hallongrädde.

FREDAG. *Frukost:* Strömminglåda med tomater och potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — *Middag:* Kokt skinka med stuvade sockerärter och morötter. Körsbärspaj med grädde.

LÖRDAG. *Frukost:* Ägg i tomathalvor med svampstuvning; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — *Middag:* Ugnstekt ål med skarpsås, grönsallad med tomater och varm potatis. Blomkålssufflé i snäckor. Rå frukt.

Stekta marinerade duvor (för 6 pers.). 6 unga duvor.

Marinad: 2 dcl. olja, 1 rödlök, 2 lagerbärsblad, 1 knippa morötter, 1 knippa persilja, 1 dcl. ättika.

Till stekning: 100 gr. smör, salt.

Sås: 2 msk. mjöl, 1 dcl. grädde.

Tillagning: Duvorna ansas, tas ur, sköljas och gnidas med salt. Oljan upphettas och slås över de ansade grönsakerna och kryddorna. Då detta kallnat, tillsättes ättikan, varefter alltsammans slås över fåglarna, som få ligga i marinaden till följande dag. De torkas med en duk, brynas i smör och få steka, tills de kännas möra. Fåglarna klyvas och läggas på hett serveringsfat. Fett av skyn fräses med mjöl; sky och buljong spädes på jämte grädde och såsen får koka 10 min. samt smaksättes.

Krusbärssallad: 3 lit. stora gröna krusbär, 4 dcl. god ättika, 4 dcl. vatten, 650 gr. socker, 1 muskotblomma, 6 stycken hela nejlikor.

Krusbären snoppas och sköljas. Vatten, ättika och socker kokas tillsammans till en tjock och simmig klar lag. Då lägges bären i och få sakta koka, tills de bli mjuka men ej gå sönder. Under tiden skakas grytan då och då, och sylten skummas. Bären tagas upp med hålslev, och lagen får koka ihop, tills den åter blir simmig. Den slås då het över bären. Salladen får sedan kallna och är färdig att servera. Den kan förvaras som sylt på vanliga burkar överbundna med pergamentspapper.

Militärtårta (för 6 pers.). 125 gr. smör, 4 ägg, 45 gr. mjöl, 200 gr. socker, 200 gr. mandel, 1½ kkp. fruktmos.

Beredning: Smöret röres vitt och pösigt tillsammans med sockret. Äggulorna vispas till skum och tillsättas omväxlande med den skållade och rivna mandeln. Sist tillsättes den hårt slagna vitan. Hälften av smeten slås i en smörad och brödbeströdd gjutjärnspanna coh gräddas lätt, varefter äppelmoset (el. annat fruktmos) hastigt bredes över, och den övriga smeten slås i formen och gräddas. Då kakan avsvalnat slås den upp, beströs med socker och serveras med vaniljsås.

Italiensk makaronigratin (för 6 pers.). Inälvor av fågel (t. ex. av duvorna sedan söndag middag) samt eventuella fågelrester, 100 gr. smör, kok. vatten, salt, vitp., 200 gr. makaroner, vatten, salt, 1 dcl. tomatpuré, 3 msk. riven ost, 2 msk. st. skorpor, 50 gr. smör.

Inälvorna få ligga i vatten över en natt. De brynas sedan i rikligt med smör, spädas med vatten och få koka mjuka. (Eventuella rester av stekt fågel skäres i små bitar och blandas med eventuellt överbliven steksås jämte inälvorna). Inälvorna skäras fint. Makaronerna kokas 20 min. i rikligt med lätt saltat vatten, få rinna av väl och blandas sedan med köttet och tomatpurén. Blandningen smaksättes väl med salt och vitp. och lägges i väl smord gratinlåda. Anrättningen beströs med rikligt av riven ost, blandad med litet stötta skorpor. Överst läggas flockar av smör. Gratinen sättes in i varm ugn, tills den fått vacker färg och blivit genomvarm, då den genast serveras.

Kokta sjötungsfiléer med spenat (för 6 pers.). 1½ kg. sjötunga, ättika, salt, vatten, ¾ kg. spenat, 75 gr. smör.

Fisken rensas, flås och tages ut i filéer. Dessa gnidas in med ättika och salt och kokas i ytterst litet fiskspad (kokt på huvud och ben). Spenaten rensas, sköljes väl och lägges utan vatten i en kastrull. Den får sakta koka i sitt eget spad c:a 10 min. Spadet hälles ifrån och smöret lägges i och röres om. På varmt serveringsfat lägger man sedan fiskfiléerna i rader med spenat emellan. Rätten serveras med någon god fisksås, som antingen hälles över det hela eller serveras i särskild sässkål.

Ägg i tomathalvor (för 6 pers.). 3 tomater, salt, vitp. 6 ägg.

Tomaterna, som böra vara ganska stora, skäras mitt itu och holkas ur samt beströs med salt och vitp. De ställas på eldfast fat och försiktigt låter man ett sönderslaget ägg glida ner i varje tomathalva. Äggen sättas in i ugnen, tills vitan stannat; rätten serveras varm eller också kunna de serveras med svampstuvning.

Ägg i tomathalvor kunna serveras med stekt lök. Man steker då portugisisk lök antingen hel eller i skivor och placerar den mitt på serveringsfatet med de fyllda tomathalvorna i krans omkring.

NEN:s **långtidspasteuriserade MJÖLK** erhålles i alla stadsdelar

För återförsäljare: Telefoner: Norr 7041, Vasa 7041.

Gåsbröst,
nyrökta pommerska pr kg. 7.75, Fårlår, enrisrökta pr kg. 2.75, Renstekar, norrlandsrökta pr kg. 3.75, Laxskinkor, enrisrökta pr kg. 5.50, Pariserskinkor, enrisrökta à 1 o. 1½ kg. pr kg. 4.50, Delikatessrullskinkor i hinnor, enrisrökta à 3—5 kg. pr kg. 4.—, Medvurst, extra vinlübsk pr kg. 4.—.

Varorna sändas mot eferkr. från en utav landets förnämsta fabriker efter order till:
AXEL EKLUND
Drottninggatan 102,
STOCKHOLM.

Hovmanicuristen
JEANNE BOMANS
myrrhatinktur, crèmer och puder tillfredsställa de högsta anspråk.
Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

"BABYUTSTYRSLAR"
Erkänt bästa modell och tillbehör, kompl. utst. Kr. 7, extra fin Kr. 9, lyxutf. handarb. Kr. 12, bärmantel Kr. 3. Lakan och örngott av noblessväv, äkta knyppl. spetsar Kr. 7. Av madapolam och spets Kr. 4. Modeller och material lev. till Sv. Röda Korset.
Clara Lindqvist, Kvarng. 20, Borås.

Svält ej
Edra rumsväxter, giv dem "Plantagén", ett på vetenskaplig grund sammansatt koncentrerat växtnäringssalt. Garanterat äkta endast på originalburkar. Erhålles hos Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandlare.

Välkommen nyhet
för
Husmödrarna!

KARSTENS SKORPOR
även i 50-öres
förpackning försäljes i c:a 300 livsmedelsaffärer i Stockholm med förstäder samt hos
A/B WESTERDAHL & KARSTEN
Kungl. Hovleverantör.
KVALITET – VALUTA

FYRTORNETS KONSERVER
För säsongen nya
SILL-INLÄGGNINGAR
såsom Aptitbitar, Kungssill, Slottssill, Briosill, Turistsill, Lunchsill.

5:–

Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:–

Infört genom
Stockholms Läkareförening

Doktor J. Arvedsons kurs
i Sjukgymnastik, Massage Pedagogisk Gymnastik
medför enligt kungl. Maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Centralinstitutet.
Kursen, 2-årig börjar d. 15 sept.
Prosp. på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odeng. 1, Sthlm.

Professor PATRIK HAGLUNDS
Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik.
Sturegatan 62, Stockholm.
R. T. 75025. N. 8301.
För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubbningar

Dr A. Karsten
Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsgatan 60, Stockholm

I sjukgymnastik
massage och övriga fysikaliska behandlingsmetoder börjar ny kurs 20 september. Grundlig och billig utbildning. Låga levnadsomkostn. Anm. snarast erforderligt, enär pågående kurs var övertecknad. Begär prospekt!
MALMÖ-ZANDER-INSTITUTET.

Kurs i massage, sjukgymnastik
och fysikaliska behandlingsmetoder
Uppsvenska Gymnastiska Institutet
Scheeleg. 2, Stockholm. Kh. 79 89
Prospekt på begäran.

Garratts Hall Banstead
in Surrey, England.
A first class finishing School for girls of position. Beautiful grounds. Riding, Art, Music. Address to the Principal.

"ALBOFIX"
enda absolut smetfria putsmedlet för tygskor. Oskadligt för tyget. Ekonomiskt i användningen. Tillverkas i alla moderna färger. Pris askar 75 öre, påsar 50 öre st. Ensamförsäljare BERNER & ZETTERSTRÖM, Göteborg. Finnes icke "Albofix" å Eder plats, sända vi gärna 6 askar eller 6 påsar franco om förskottslikvid insändes i postanvisning eller frimärken.

LEDIGA PLATSER

Sjuksköterska.
Platsen som nattsköterska vid länslasarettet i Hörby är ledig att tillträda den 15 (ev. redan d. 1) september. Löneförmåner: 1300 kr. med tre åldrstillägg à 192 kr.: 3 månaders ömsesidig uppsägning. Sökande insände betyg jämte friskbetyg samt uppgift å vilken tid platsen kan tillträdas, till "Lasarettsläkaren", adr. Hörby, senast d. 20 aug.

Ej för ung
(30-årsåldern) frisk, pålitlig, barnkär, helst något sjukvårdskunnig person från gott hem sökes att i början av oktober tillträda plats som hjälp med större barn (den minsta 9 år) på gods i Östergötland. Goda löneförmåner. Endast välrekommenderad kommer i åtanke. Svar till "A. E.", Linköping p. r.

Ombud
antages för försäljning till privatpersoner av lättsåld konsumtionsartikel. Svar under adress "Rex", Stora Postkontoret, Göteborg, Poste restante.

Frågor och svar.

(Forts. fr. sid. 904.)

Svar: För att bli möbelarkitekt är det många som gå den reguljära utbildningsvägen för arkitekter, d. v. s. vid Tekniska Högskolan eller motsvarande anstalt för att sedan specialisera sig på möbler. Men för *möbelritning* finnas kurser vid Tekniska Skolan i Stockholm. Utbildningstiden drar 3 à 4 år och kostnaden är 60 kr. om året. Inträdesfordringarna ej så höga som vid förstnämnda.

Jämförlig med denna sistnämnda skola är Slöjdföreningens skola i Göteborg.

Flickpension.

Fråga: Vore tacksam för adresser på flickpensioner.
Mångårig prenumerant.

Svar: Herrsätra helpension för flickor, Carlberga, Södertälje. Anna Sundin, föreståndarinna. Se vidare annons i Idun. Tyringe helpension för flickor, Hindås, pr Göteborg. Teleborgs flickpension, Växjö.

Utbildning.

Fråga: Vad fordras för att komma in på förlag?
Framåtsträvande.

Svar: Fordringarna variera högst betydligt. På litterära avdelningen fordras i allmänhet fil. kand. med 3 betyg i litteraturhistoria. En del fordra även fil. lic.

Populär statskunskap.

Fråga: Finns det något populärt arbete i svensk statskunskap?
Intresserad.

Svar: Carl W. U. Kuylenstierna: Hur det svenska statsmaskineriet arbetar. Gebers 1926.

Fläckuttagning.

Fråga: Fått sodavattensfläckar på mitt parkettgolv. Vad är att göra? *Ovan vid parkettgolv.*

Svar: Gnid med terpentin så gå fläckarna bort.

*

Trädgårdsfrågor.

Fråga: Tacksam för anvisning på vackert, dekorativt träd för placering ensamt på gräsmatta? Förut befintliga prydnadsträd äro popplar, pilar, granar och björkar. Låg strandtomt vid havsvik, tämligen utsatt för blåst.

Ha planterat poppelallé ner mot stranden, där vi tänkt perenna växter på båda sidor. Önska veta namn på några lämpliga sådana, ej för höga med blommor helst i rött, event. lila.

På en sträcka c:a 40 meter vid staket skola vackra buskar planteras, vilka bör man välja? Möjligen kan även tänkas någon blommande häck.
Sommarvilla vid västkusten.

Svar: Plantera en oxel. Den tål blåst och har vackra blad, blommor och bär.

De bästa perenna växterna äro nog Riddarsporrar, ehuru de bliva något höga. Annars rekommendera vi Phlox, Lupiner, Pioner, Nejlikor (fleråriga). Och som kantväxter den röda Heuchera sanguines.

Som häck rekommendera vi Rosa rugosa. Skär ned den vid roten varje år annars blir den ej tät.

Fråga: Hur skall man bli av med sniglar i ett jordgubbsland? Hälften av våra stora vackra jordgubbar förstöras årligen av sniglar, oaktat vi breda under varje planta med träull, och på allt sätt söka skydda bären att komma åt jorden. *Ålstensbo.*

Svar: Mot sniglar finnes ett utmärkt preparat att strö ut i landet. Det heter Badikal och finnes hos Svenssons Fröhandel.

Fråga: Vad kan man plantera på norrsidan av en villa. Gräsmattan blir mossig, och buskar av olika slag dö ut, eller stå tynande utan att blomma. Det är en bra nog stor trekant mellan viilans vägg och en öppen veranda, som skulle utnyttjas. Uppefter väggen finns kaprifolium, som går bra. *Ålstensbo.*

Svar: Plantera på nämnda sluttning Vinca minor. Den är grön sommar och vinter. Trivs mot norr och har violliknande blommor.

Vårda barnens tal.

Säg mig hur du talar och jag skall säga dig vem du är, detta är en sanning som borde inprintas.

Man ser en ung vacker välklädd flicka, man tycker hon på allt sätt ser tilldragande ut — man får höra henne tala och förtrollningen är helt och hållet bruten. Hennes stämma är osympatisk och orden äro slarvigt och illa uttalade.

Det bör ligga varje uppfostrare varmt om hjärtat att häruti hålla efter och rätta barnen från tidiga år. De böra ej tillåtas att slarva med sitt tal och använda massor av slang under uppväxtåren, medan föräldrarna härvid trösta sig med att detta går bort när barnen bli större, få bättre vett och komma ut.

Ja, till en viss grad blir nog detta fallet, men tänk så mycken smälek barnen onödigtvis bli utsatta för av kamrater om de komma i en finare miljö. Barn i uppväxtåren ta sällan milt i varandra, så det är nog en mildare och mera effektiv korrigering, den, som far och mor gör än den, som dessa bestå.

En vacker välljudande stämma och väl uttalade ord slår an på alla och detta böra vi på allt sätt söka att förskaffa våra barn. Det är ett arv så gott som något, vi veta ej deras blivande ställning i livet, men varhelst de bli placerade, så är detta dem till en hjälp.

Om flickan t. ex. väljer sjuksköterskans ömtåliga kall, så vad betyder det inte då om hon har en mjuk, tilltalande stämma, eller om lärarinnan talar väl, lugnt och harmoniskt mot om hon ryter, dundrar och har en stämma som om hon vore van att ropa på auktion. Vad mors röst betyder för de små, det veta vi alla från minnet av vår barndoms tid och vad den då gav oss, så det behöva vi blott tänka tillbaka på för att få klart för oss dess stora vikt och betydelse.

Vad en manlig talares stämma betyder eller en mans uttalade order i befälsställning, det säger sig själv utan vidare utläggningar.

Nu kanske någon invänder, att stämman kan ingen ändra, den är som den är.

Men den är ej som den är från början, utan den har blivit sådan den blivit.

Därför vårda rösten och talet hos barnen och låt ej denna rika möjlighet vanvårdas och tillspillogivas av liknöjdhet eller av falska föreställningar om att detta ingenting betyder i uppfostran för övrigt.

Marthe.

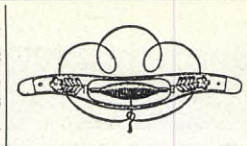
Johanna Brunssons Vävskola Grundad 1873.
Utbildar Vävlärarinnor och Yrkesutövare och håller kurser i Hemvävning. Höstterminen börjar 2 sept. — Stockholm, Kungsg. 70, 2 tr. hörn. av Vasagatan.
Tel. Norr 437, privat 133 63. — Prospekt. — ALMA JACOBSON.

Bergsbrunnaskolans Husmoderskurs
för bild. unga flickor börjar ånyo d. 4 sept.
Grundlig undervisning i matlagning, bakning, konservering, sömnad och vävning m. m. Skolan förmedlar goda platser och hemarbete efter genomgången kurs. Prospekt och referenser på begäran.
Postadr.: Bergsbrunna. Riks n:r 10.

Helpension för flickor, Herrsätra skola Carlberga, Södertälje
mottager elever på flickskolans alla stadier. Normalskolekompetens. Moderna metoder och individuell undervisning. Praktiskt arbete i uppfostrande syfte. Hemlik atmosfär. Stärkande friluftsliv. Nybyggnad med bl. a. tidsenlig gymnastiksal, slöjd- och sjukrum under uppförande. Närmare genom
Tel. Södertälje 532. ANNA SUNDIN, Föreståndarinna.

FHH
GÖTEBORG
45:te läsåret
Modern handelsutbildning
erhålles med tidsvinst genom Student-, Bank-, Korrespondent- och Gymnasialavdelningarna eller Handelskurserna för folkskolebildade. Platsförmedling. Några friplatser och nedsatta avgifter.
Begär prospekt och årsredogörelse! Nya kurser börja 23 aug.
FILIP HOLMQUISTS HANDELSINSTITUT
Statsunderstött och under statsinspektion.

GUNILLA-SKOLAN, UPSALA.
Grundad 1911. Gamla Torget 2. Telefon 370.
HUSMODERSKURSER för bildade unga flickor börja den 4 sept. 1929.
SYKURSER i linnesöm, klädsöm och barnkläder börja den 13 sept. 1929.
Prospekt och närmare upplysningar på begäran.
KARIN GERLE. ANNA SCHENSTRÖM.

Strengnäs Husmodersskola.
Ny kurs för bild. flickor fr. 1 sept.—15 dec. Undervisning i finare o. enkl. matlagning, bakning, konservering, födoämneslära, linne- o. klädsöm, m. m. Gott hem. Modern villa m. ljusa, trevliga elevrum och arbetslokaler. Prospekt, ref. mot porto gen. Fru M. BRAUNE, Strengnäs. Tel. 898.

Vid Vartorps Husmodersskola
börjar nästa kurs d. 4 sept. Underv. i matl., bakning och handarbete. Prospekt o. upplysningar mot porto, adr. Gamleby.
AMELIE CARLSTEDT. EMY RAPPE.
f. d. lärarinnor vid Facksk. för Husl. Ekonomi, Upsala.

Furuhems Husmodersskola, Malen-Båstad,
börjar sin höstkurs den 21 sept. Grundlig undervisning i matlagning, såväl finare, som enklare, bakning, dukning, konservering m. m. Även slöjd: alla slag av konstsöm, linnesöm, enkel klädsöm, knyppling, fransflätning, samt vävnad, såväl enkel som konstvävnad, gobelin, läderplastik, målning m. m. Dugl. ex. lärarinnor. Gott hemliv. Skolan har förtjusande läge vid västkusten. Prospekt mot porto. Tel. 109 Båstad. EVA PERSSON.

MÄRTHASKOLAN
Undervisning i **kläd- och linnesömnad,**
Höstterminen börjar den 2 september.
Tel. Ö. 9330. Birger Jarlsgatan 16, STOCKHOLM. Tel. 76820.

Helsingegården, Jerfsö.
Statsunderstödd lanthushållsskola. Vinterkurs 1 nov.—15 april. Sommarkurs 1 maj—15 oktober. Undervisning meddelas i vad en husmor på landet bör kunna. Alla elever bo på skolan och ett gott hemliv råder. Statsunderstöd 15—30 kr. pr månad för mindre bemedlade och obemedlade. Prospekt och närmare upplysningar genom föreståndarinnan. Telefon: Jerfsö 84.

Södertälje Husmoderskola, villa Solbacka,
känd för sina husmoderskurser i finare matlagning, bakning, konservering, slakt o. dess beredning. Slöjd, sidenmålning, läderpl., kläd- o. linnesöm. samt konstvävnad o. gobeläng, börja 3 mån. kurs den 15 sept. Alla elever bo på skolan o. åtnjuta ett gott o. trevligt hem. Prosp. o. referens. sändas mot porto under adress: Föreståndarinnan, Södertälje Husmoderskola, Villa Solbacka, Södertälje. Tel. 2181.

Fru CARIN KERNELLS SLÖJDSKOLA flyttar
i höst från Vadstena till Södertälje och börjar ny 2 mån. kurs därstädes 1 okt. Underv. i vävning, linne- o. klädsömnad, alla slags handarbeten, knyppling, läderplastik, porslinsmålning, siden- o. brokadmålning, lackarbeten m. m. Exam. lärarinnor. Individuell undervisning. Helinack. Prospekt mot porto. Adress till 15 sept. Vadstena.

RED:S BREVLÅDA.

Resvan Stockholmska torde uppge namn och adress till Iduns red. för sändande av ett svar på frågan.

Skaldens bön. Det finns böner, som man inte kan motstå, fastän det kanske vore barmhärtigare att göra så. Det är väl för mycket att påstå, att vårt hjärta veknade, då vi läste nedanstående rader; men vi tänkte: Ske dig som du vill! Kanske läsekretsen ogillar oss?

Till Red. av Idun!

Anhåller vördsamt få följande strof intagen i Eder ärade tidning! *Maja.*

Du är mitt öde.

Du är mitt öde. Jag kan ej fly dig.
Ditt ögas glans jag med oro minns.
Du blev mitt öde. Jag kan ej fly dig.
Jag måste älska, då kärlek *finns.*

MAZETTI

SOL PASTILLER

MENTHOL med EUCALYPTUS

För desinfektion av mun och svalg.
Mot förkylning och för rökare.

FÅS ÖVERALLT à 25 ÖRE PR ASK.

Wellhamars HAVRE-GRÖT smakar gott

2 1/2 öre En portion gröt kostar endast **2 1/2 öre**

Märken: G. A. B. på äkta silver och

Vasamärket på nysilver.

"SURA KISTAN"

borde alla unga flickor göra bekantskap med.
Den blir på bröllopsdagen skrinet

med den stora skatten.

Varje högtidsdag: födelse- och namnsdagar, jular och examensdagar bör "Sura Kistan" ha något bidrag till den blivande bosättningen. Framför allt skall i den samlas en komplett uppsättning silver

för det egna hemmet.

Intressera Edra föräldrar, tanter och farbröder för Er "Sura Kista" Säg dem att Ni helst vill ha av de konstnärligt vackra och utomordentligt hållbara fabrikaten från

GULDSMEDS AKTIEBOLAGET
I STOCKHOLM.

INGA EGNA BUTIKER. VÅRA FABRIKAT FINNAS HOS VARJE GULDSMED

Svenska Tryckeriaktiebolaget, Stockholm 1929